

JULIOL 2003 - ANY XXV - NÚM 94

Llum d'Oli

LA PISCINA, UNA BONA OPCIO

AQUEST ESTIU DE XAFAGOR

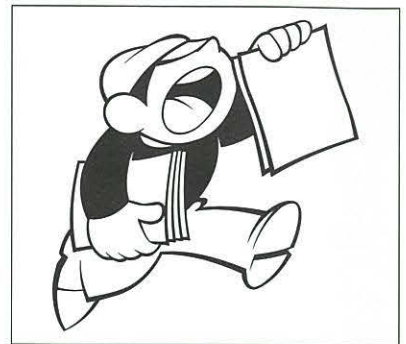

Activitats de l'agrupació 4

L'any Francesc de Borja Moll . . 24

Els lectors opinen 28

Informació local 9

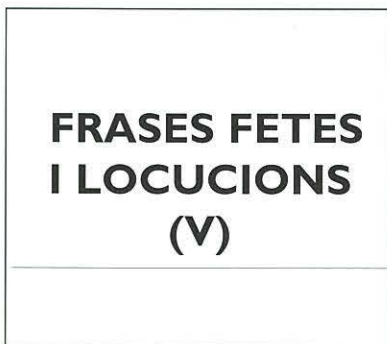
Notes històriques 25

Creació 30

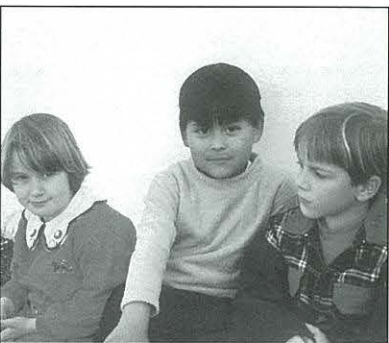
Còmic can Miraprim 12

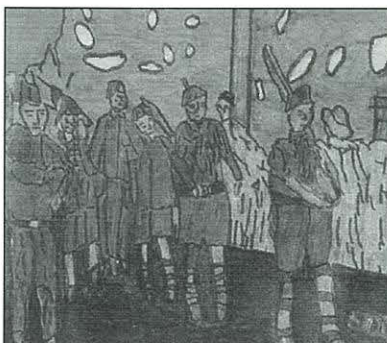
Cultura popular 26

El món musical porrerenc 32

D'interès social 20

Article d'opinió 27

Esports 34

Llum d'Oli

Juliol de 2003 - Nº 94
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edita:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer Almoina, 67-1r.
Tel/Fax 971 64 71 86

Consell de Redacció:

Gaspar Barceló i Barceló
Margalida Barceló Taberner
Antoni Gornals i Mesquida
Joana Maria Julià i Mora
Vicenç Mari i Sastre
Catalina Oliver i Riera

Col·laboradors/es:

Margalida Aguiló Timoner
Pep Bañares
Germanes Barceló-Crespí
Joan Barceló i Bauçà
Maria Barceló i Crespí
Maria Antònia Barceló Oliver
Joan Bover
Damià Duran
Catalina Ma Garí
GEP
Caterina Gornals Miralles
Joan Llull
Pep Mas
Joana Mora Cerdà
Antònia Monserrat
Mateu Puigròs
Pau Puigròs
Guillem Ramis
Antònia Rigo
Climent Rosselló
Llúcia Salleras
Antoni Sastre
Aina Sansó
Joan Servera Nadal
Joan Sorell Adrover
Margalida Vidal Barceló

Portada

Piscina Municipal de Porreres

Fotografies

Fotos Vidal
Joana Ma. Julià
Vicenç Mari

Imprimeix

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: grafillopis@teleline.es

*Els articles publicats reflecteixen
únicament l'opinió dels seus autors.*

Adreça electrònica: llumdoli@terra.es
llumdoli@eresmas.com

Amb el
suport de

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

QUI HA GUANYAT LES ELECCIONS?

Els partits polítics? Els ciutadans de les Illes? Els qui volen i han demostrat que saben fer feina? La gent honesta? El progrés pel nostre país? La igualtat d'oportunitats?

Aquesta vegada no. Ha guanyat la por de molts de treballadors, que els han amenaçat amb el seu lloc de feina, la butxaca d'alguns amos que possiblement no viuen a Mallorca, la comandera enrabiada per servir-se a sí mateix i, en el més vergonyós dels casos, la mentida i el suborn. Per on sinó aquesta absurda victòria dels que s'equivoquen contínuament, dels que dicten lleis que indignen la majoria, dels que no respecten la natura, ni els treballadors, ni els escolars, ni la nostra llengua, ni la nostra cultura, ni els immigrants, ni les llibertats, ni les..., ni les ... Victòria dels que fan sortir al carrer, moltes de vegades, a milers i milers de persones indignades per les seves actuacions.

I al final encara s'ha decidit donar-los el suport i deixar-los governar una altra vegada. Tanta de por han sabut fer? Però a quin preu haurem de pagar aquesta victòria i a qui? A quins amos hauran de servir aquests partits polítics?

Durant aquests quatre anys hem pogut comprovar que no era el partit de l'oposició que feia mèrits per guanyar les eleccions, sinó que eren els cacics, que feien "potadetes", servidors a l'hora de les multinacionals, quines tallades els hi han promès per fer aquestes pressions? on es destinaran? i d'on les llevaran?

De l'ensenyament públic i concertat? Del respecte i conservació del paisatge? Del transport públic? De la salut dels obrers? Dels comerciants i empresaris mallorquins? Del pagès que treballa de sol a sol? De les persones amb discapacitat? De la investigació? De l'acolliment intercultural? Del foment de la nostra llengua i cultura?... Que no t'hi sents identificat amb algun d'aquests supòsits, que veurem com minva o desapareix el recolzament institucional que el govern del Pacte, legítimament, els hi havia adjudicat.

Semblava que cap partit podria donar suport a aquesta dreta desenfundada, però de sobte algú ha decidit donar-los-en o millor dit, repartir-se la comandera i tenir carta blanca per qualsevol acció encaminada a treure més el suc al nostre reduït territori, sense cap estudi d'impacte ecològic previ, ni cap acord sobre el benestar dels ciutadans.

I quina és la ideologia que amaguen els que decideixen pactar amb ells? Vos podeu imaginar per quina raó ho fan?

Viatge Gastronòmic Cultural al Berguedà

L'Agrupació Cultural de Porreres, els bogomils i la serp del Llobregat

Pep Bañares

Pens, i no dubt que vostès estaran d'acord amb mi, que una condició inherent a un fullet de viatges, és que sigui clar, concís i precís. No obstant això, el que va duu la meva esposa i que planejava una excursió de quatre dies al Berguedà, no reunia cap d'aquests requisits. Al contrari, estava plegat de termes misteriosos, desconeguts i, fins i tot diria jo, esotèrics. Inclús per a una ment preclara i conreada com la meva, i si no, allà queden aquests més de quatre-cents norantais episodis de "Cròniques Murcianes" visualitzats de forma completa.

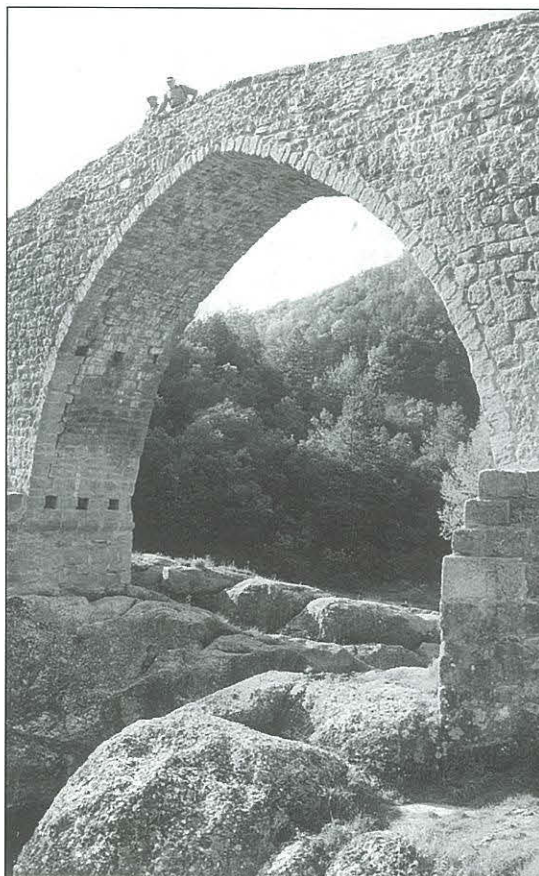
La qüestió és que allà hi havia, plenes de misteri, paraules com el mateix nom del lloc de destinació: el Berguedà, i altres com: "conca minera-tèxtil", "anarco-sindicalisme", "càtars" i el d'**Agrupació Cultural de Porreres**. Així idò, com que jo som persona d'esperit aventurer i m'encanta dur-li la contrària a la meva dona, vaig acceptar el repte i ens apuntarem al viatge. Per altra banda hi havia en el fullet en qüestió, llocs i noms que m'eren més coneguts, per exemple el de Barcelona i el mateix del riu Llobregat. Qui no sap alguna cosa sobre aquest desgraciat i trist riu. Riu que neix a la fàbrica d'automòbils SEAT, i poc després del seu naixement, rebent per destre i sinistre tot tipus de residus, se'n va a mal morir uns pocs centenars de metres més enllà!...

I, perquè negar-ho si és segur que em descobriran més prest o més tard!... Sí, hi havia en el fullet una explicació clara

i llampant!. Es tractava d'un viatge cultural i GASTRONÒMIC. És a dir, molt de menjar i una mica de cultura. Això ja estava millor. Afortunadament el grup que ens vàrem reunir a l'aeroport de Palma, que va ser el mateix que va arribar al de Barcelona, era bastant reduït. En aquest punt he de ressaltar que som poc inclinat a tot tipus grups, bandes, equips, associacions, cors i balls conjunts... Però aquesta és altra història!

En el grup, per sort, s'hi trobaven incorporades persones a les quals aprecï moltíssim, n'Antònia i en Jeroni, na Magdalena i en Fermín, al qual estranyament segueixc apreciant després del viatge. Un personatge conegut a Porreres i altres parts de Mallorca i envoltat de gran prestigi anava a ser el nostre "introducció", i aquest no era d'altre que en Joan Barceló. I el millor estava per arribar. Ni més ni menys que vuit dones, vuit!. Dones de les que van "soltes", és a dir, sense parella.

Sé que és massa aviat per dir coses bones d'un viatge que encara no havia començat, i que consti que no em refereix a això de les al·lotes, que era excel·lent, sinó a un personatge singu-

"En una barreja sense precedents, gaudirem del bombó preromànic de Sant Quirze de Pedret, seguit d'un passeig sorprenent per la ribera del riu Llobregat, amb pont gòtic inclòs"

Fotografies: Catalina Trobat.

lar que vaig conèixer poc després d'arribar a Barcelona, però al que no voldria per una negligència o un descuit deixar de citar. No m'ho perdonaria mai, ja que consider que va ser el nostre àngel custodi durant tot el camí: Josep Maria, així a seques. De professió conductor d'autocar home de provada paciència, moderat i encertat en els seus comentaris, excel·lent professional i per a més

"El grup, influït per l'embruïament del Pedraforca".

"d'alguna" atractiu, bon ballari i simpàtic. Coneixedor de la seva terra es va permetre ampliar al nostre savi guia Joan en algun que altre comentari. Sense saber-ho al conèixer a Josep Maria havia conegut al primer "càtar". Però aquesta és una altra història!...

Posats en ruta i poc després de superar el complex industrial de la SEAT, al que per error considerava font del Llobregat, em vaig adonar que no estava davant una simple excursió. En principi el meu interès es va centrar en la recerca del "pi roig del Prepirineu", primera dada naturalística que ens va donar a conèixer el nostre informador Joan, però que després va estendre a l'observació detallada dels accidents del riu. El seu llit va començar a serpentejar amb coqueteria, poc després de separar-nos de Barcelona, insinuant-se entre petits turons, i donant a un costat i a l'altre petits canals. Tal com ens varen fer saber, construïts fa molts anys per a aliment i motor de les nombroses colònies fabrils que varen instal·lar els industrials catalans als marges del Llobregat.

Vaig imaginar aquestes petites ciutats, amb aquella gent venguda del camp

català, que alimentava generació rera generació, les fàbriques de la burgesia del país. Reunits lluny de la "contaminació ideològica" de la gran ciutat, allà naixien, i després de gaudir d'una curta infància, entraven en la nòmina de la fàbrica, on passaven la resta de la seva vida. No tenien motiu per a allunyar-se de la colònia, ja que allà mateix trobaven els seus llocs d'esplai, fins i tot cinema hi havia en algunes!. El que volia resar ho feia a l'església posada pel "senyor" a la seva disposició, església en la qual podia contreure matrimoni, i en la qual segurament li resarien el respons:

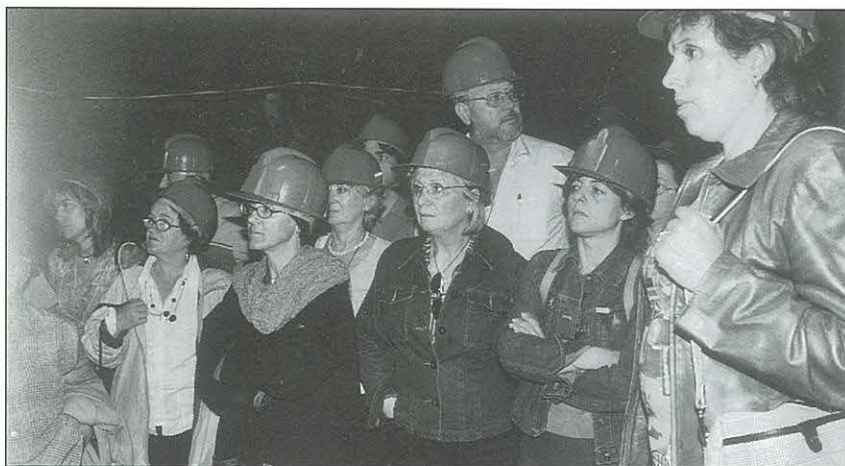
Puc assegurar que en un altre moment, amb uns altres companys, en un altre lloc, un sopar semblant hagués estat causa d'un coma profund, sens dubte seguit d'òbit. I jo era allà, tan feliç...

Avui la majoria d'aquestes ciutats del marge del riu són mortes i els seus esquelets es barregen amb els arbres de la ribera. Unes altres s'han adaptat com a residències estiuenques i a algunes, molt poques, hi segueixen treballant, ara sense la bullícia d'altres

temps. El que si roman i resalta en totes elles, en la seva demostració ostentosa -limitant amb l'ofensa- és la casa del "senyor". El meu interès cobrava vida cap al riu, d'aigües cada vegada més clares, més arremolinades, més saltironants, com cridant la nostra atenció. El color que ens envoltava cada vegada era més verd. El riu Llobregat palpitava ple de vida!

Envoltats d'amabilitat pel personal de l'Hotel "Ciutat de Berga" i asseguts en la comoditat de les seves instal·lacions degustàrem la primera sorpresa culinària del viatge. Un bon gust que no s'anava a interrompre fins el menjar de l'últim dia. En Joan ens havia contat algunes coses de Berga, però "alguna cosa" ja havia canviat en "la meva forma de veure" les coses. Del "Cafè de Cal Negre" va contar algunes coses del seu passat, lloc de reunió de polítics liberals catalans, i altres conspiradors. Vaig ésser al seu interior i sense deixar de ser una cafeteria de les d'avui, "vaig reviure" les seves històries d'intrigues i els seus personatges.

El nostre primer sopar, compost de dos plats "lleugers", amb no menys de quatre milions de quilocalories cadascun, coneguts a pesar de la seva disfressa, el primer amb el nom de "patates emmascarades", patata en puré barrejada subtilment amb botifarra negra del Berguedà i al graten, i el segon, unes celeberrimes mongetes amb botifarra, aquesta vegada del país. Com he dit, alguna cosa havia canviat al meu interior, perquè puc assegurar que en un altre moment, amb uns altres companys, en un altre lloc, un sopar semblant hagués estat causa d'un coma profund, sens dubte seguit d'òbit. I jo era allà, tan feliç, poc després del sopar, donant voltes amb els cotxets de xoc i dormint com un angelot!.

"Per a molts, possiblement tots nosaltres, més que un passeig, més enllà d'una simple visita, va ser com "reviure" les penalitats, els bons i dolents moments de tanta i tanta gent".

Hi va haver més menjars tradicionals de la terra en els tres dies restants. Potser fos l'excel·lència dels mateixos i la generositat de la seva presentació, el que em va fer identificar amb l'entorn de manera curiosament més espiritual. Durant el segon dia ens vàrem donar un bany de paisatge de camí cap al **Parc Natural del Cadí**, i sota la majestuositat del massís anomenat Pedraforca vàrem començar a conèixer, per boca de Joan Barceló, les primeres dades de la història contemporània de Catalunya, que en aquella zona estava centrada en la indústria minera del carbó, anomenat lignit exactament. En realitat era un tipus de carbó que per l'escassa capacitat de combustió es considerava com de mitjana qualitat.

Va ser aquest dia que visitàrem el poble de Gósol. Allí sortiren a relluir les aventures i trifulgues d'un dels fills més famosos del Berguedà, Ramon Vila, alies "**Caracremada**", l'últim maqui català. Un tenebrós personatge, en opinió de la "**Benemèrita**", a la qual va tenir en escac durant anys, en les seves anades i vengudes de França, en un afany de restablir la República. La llegenda diu que es va fer "acompanyar" de molts dels membres de la

Guàrdia Civil abans que acabassin amb ell. També a Gósol tenguèrem ocasió de parlar dels "càtars". A mi personalment m'atreu més el seu nom original de bogomils, sona com a més alimentós, i això que ells mateixos pràcticament no menjaven, tal era el seu estricte codi de vida, que incloïa el vegetariàisme i altres models com el rebuig a la violència, el celibat i la vida en comunitat. El seu rebuig a tot allò que és material arribava al punt de menysprear la vida mateixa, per això el suïcidi era entre ells un pràctica habitual. Per cert Bogomil, el seu creador era un pope ortodox búlgar.

Vérem que la terra del Berguedà, i les seves dures condicions de vida varen ser l'origen de personatges inversemblants, com "**Caracremada**" i els bogomils, però en el seu moment hi va haver sempre el contrapunt i la persona o institució encarregada de fer callar les seves reivindicacions. Per a un, la milícia i per a uns altres l'Església. Els càtars deixaren la seva empremta en la regió, molt a pesar de la Inquisició i avui, com fa temps, tot el món els coneix amb el nom dels "bonshomes". L'emoció per aquests relats va donar pas novament a un generós menjar que

ens prepararen a una bufona masia de la zona. El grup, influït per l'embruixament del Pedraforca i, per què no dir-ho, ja amb una mica de gana, va ser complimentat pels amos de la masia, en forma d'un bon vi negre, embotits de la zona de totes les classes i amb un deliciós "ànec a la berguedana", ànec setinat amb licor i vi ranci, acompanyat d'unes hortalisses estofades i adornat amb xarop de pera. Una autèntica delícia que va finalitzar amb unes postres delicades de iogurt cobert de gelat de torró i una capa de xocolata. Na Bàrbara, que solia menjar a mitjan matí un entrepà, va gaudir, no només de l'exquisit menjar, sinó que, a més, va tenir temps de fer unes estupendes fotografies de cadascun dels plats.

Abans del retorn, un petit passeig, sense abusar, ja que aquestes hores són més donades al descans que als enjogassaments. Durant el trajecte de tornada una becadeta a l'autocar, mentre el nostre "bonhome", el Josep Maria, cuidava de nosaltres. Juraria que, i no va ser un somni, hi va haver una aturada en un pantà (inaugurat en el seu moment per la seva excel·lència el generalíssim i que la nostra companya Bàrbara va decidir comprar-se un castell que sobresortia de les aigües del riu Llobregat...

Jo no sé si una crònica de viatges ha de ser més breu o tal com és aquesta, però la qüestió és que podria contar mil i una sensacions d'aquest viatge. No obstant això, crec que d'allò que es tracta és de contar el que realment va succeir, pas a pas, és a dir fer una descripció, sense més conseqüències. Bé, idò, aleshores els hi diré que a l'endemà, en una barreja sense precedents, gaudirem del bombó preromànic de **Sant Quirze de Pedret**, seguit d'un passeig sorprenent per la ribera del riu Llobregat, amb pont gòtic inclòs, i no gaire

El grup de teatre del Col·legi Verge de Montis-ion
“LES SARGANTANES DE SHAKESPEARE”
i la seva obra:
“EL MUSICAL + PETIT”

Llúcia Salleras i Antònia Monserrat

Un escenari estrellat, una capsa plena de teles i colors i a partir d'aquí la imaginació, la creativitat, el joc de llums, la música, els personatges de cara graciosa, els moviments que segueixen la mirada de na Margalida.

Ens traslladam a l'antic Japó i vivim l'encant i la màgia dels països orientals. Un fragment de l'obra **“El Mikado”** és a l'escenari.

Tot canvia i a continuació... contemplam el món de **“Els pirates de Pensanze”**. La mainadera, amb molta gràcia, conta la història d'un infant que ella va tenir cura de petit i que amb enganys l'havia portat a un vaixell de pirates. En Frederic, que així nom l'infant, es queda sol a la platja escoltant el soroll d'unes veus encisadores, són unes jovenetes que canten i ballen i el rebutjen, però al final esclata l'amor quan apareix la germana major.

L'embadaliment dels espectadors cada cop va en augment. Els més petits no es belluguen mirant el que passa i obrin uns ulls com dues taronges. Les mares apressades es mouen en els vestuaris: vestit de color negre, vermell, blanc, calçons curts, llargs, pentinats, maquillatge... Una gran feina!

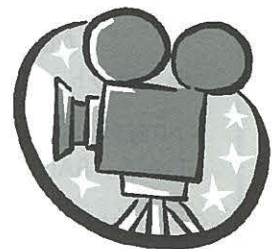
Tot seguit... **Flor de nit**: un home enamorat que ensenya la cançó a la seva

estimada. Escenes de **“Mar i cel”** plenes de tendresa, una música encantadora que ens arriba al fons del cor, els ulls espiretgen i desitjam més i més, la mirada assustada d'un infant i les carícies tendres d'una mare temerosa del que li pugui passar al seu fill i ens traslladam a **“La nit de Sant Joan”**: música, bulla, alegria, cançons, color, llums...

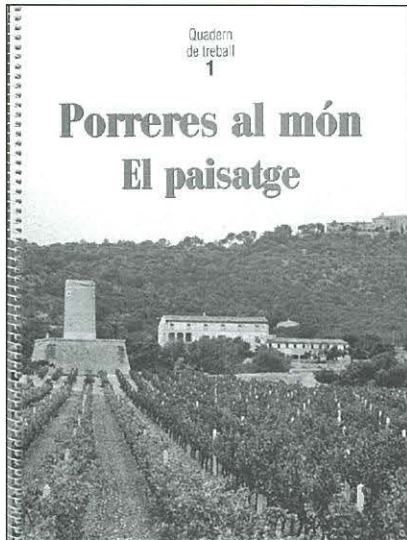
L'espectacle arriba al final i tots els espectadors en desitjam més i més, el temps ha passat massa de pressa. Ha estat impressionant!, això s'ha de repetir! Són uns vertaders actors i actrius! No esperàvem tot això!... Expressions que surten sinceres del cor de tots els qui hem contemplat **“El musical + petit”** que el taller de teatre del nostre col·legi ha preparat amb molta il·lusió.

“Les Sargantanes de Shakespeare” han aconseguit fer realitat el somni de qualsevol actor: l'aplaudiment i l'entusiasme del públic. Les paraules d'agraïment, els obsequis i la dedicatòria de na Margalida a la seva cosina ens fan caure les llàgrimes a més d'un.

Gràcies Margalida per la teva paciència, la teva creativitat, i sobre tot, la teva senzillesa. Gràcies també a tots els qui vàreu col·laborar perquè aquest musical fos una realitat: Grup Foganya, Joan Mayol, pares, mares... i a tots els nins i nines que hi han participat.

GUIES DIDÀCTIQUES DE PORRERES

Dia 23 d'abril, en commemoració del Dia del Llibre, va ser presentat a l'Escorxador de Porreres un material didàctic que té com a principal objectiu col·laborar en la tasca educativa de donar a conèixer, als nins i nines del poble, el patrimoni de la vila i el seu entorn natural, social i cultural.

Es tracta d'uns quaderns de treball, acompanyats de la seva proposta didàctica, que seran, sens dubte, una bona ajuda per al professorat dels dos col·legis de Porreres, i per al del futur institut, per tal de formar els seus alumnes com a ciutadans que valorin

el llegat del passat, participin en el dia a dia del poble i es responsabilitzin de la construcció del futur.

Les guies didàctiques que es presentaren són:

Conec Porreres pas a pas, una col·lecció de tres quaderns de treball i una proposta didàctica, elaborats per Margalida Barceló Taberner, Antoni Gornals Mesquida, Joana Mora Cerdà i Joan Sorell Juan. En aquests quaderns es tracten cinc blocs temàtics: Porreres al món, el poble, la gent, el paisatge i Porreres al llarg de la història. En definitiva, una col·lecció oberta que possibilita l'ampliació amb nous quaderns

de treball que s'adaptin a la línia metodològica proposada. Aquestes guies, a més, varen ser presentades als clausures del professorat dels dos centres educatius de la vila a finals del curs 2002/2003.

Iniciació al medi natural de Porreres. Coneixement i aprofitament de les plantes del terme, un quadern de treball amb proposta didàctica elaborat per Miquel Arranz Muñoz i Magdalena Morell Villalonga que, com les guies anteriors, serà presentat a principis del curs 2003/2004 en els centres educatius de Porreres.

Aquest material va sorgir a partir d'unes beques per a l'elaboració de guies didàctiques que convocà l'Ajuntament de Porreres. Emperò, la col·lecció **Conec Porreres pas a pas** ja s'havia iniciat en col·laboració amb el Centre de Professors i Recursos de Manacor i, per tal motiu, és una publicació conjunta entre l'Ajuntament de Porreres i la Conselleria d'Educació i Cultura.

Esperem que durant el proper curs escolar tinguin una bona acollida a les escoles de la vila, engresquin l'alumnat i s'aconsegueixen els objectius que els autors es plantejaren en la seva proposta inicial.

BAR - RESTAURANT

N'Hereveta

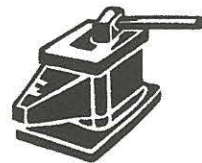

MENJAR A LA CARTA

de 13.00 h. a 15.30 h. i de 20.00 h. a 23.30 h.

ENTREPANS / PA AMB OLI / HAMBURGUESES
GELATS / BATUTS / SUC DE TARONJA NATURAL

Camí de Marina, s/n - 07260 Porreres - Tel. 971 168 464

FERRERIA CAN BATXÀ

TOT TIPUS DE FEINA I ARTESANIA EN FERRO

PAU JOAN CASAS JULIÀ

C/. Pare Molina, 9 - baixos - 07260 PORRERES
Telèfons: 971 166 645 - 636 610 211

ATEMPTAT CONTRA EL PATRIMONI DE LA VILA

Maria Barceló i Crespi

Indignació, aquesta és la sensació que em va produir el que vaig veure dissabte dia 19 de juliol, el que vaig sentir quan en observar que les figures del tambor tenien marques de pintura o esprai de color vermell.

La persona o persones que perpetraren aquesta malifeta no són dignes de res, no mereixen cap consideració, sinó menyspreu. Són gent incivilitzada. Aquest tambor és el que queda del conjunt de la primera creu de les set que jalonaven el camí de Montis-ion. És un

patrimoni important per a Porreres i per a Mallorca, ja que no en queden gairebé més que les porrerenques.

D'estil gòtic, estan datades ja el 1498. Qualsevol persona amb un mínim de sensibilitat estaria orgullosa de tenir al seu poble un patrimoni de semblants característiques. Ja el 1986 i el 1997, a les planes d'aquesta revista (números 30 i 61), vaig expressar la meua opinió preocupada al respecte. Però van passant els anys i els problemes que afecten les creus de la vila no només seguei-

xen, sinó que augmenten. Ara a l'erosió i degradació pel pas del temps, a les pilotades dels al·lots, a les bicicletes arrambades... hem d'afegir les pintades.

I tot això segueix sense preocupar gaire, per no dir gens!

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespi

MAIG 2003

Dia 06.....	3,5	litres/m2
Dia 15.....	2,2	litres/m2
Dia 17.....	0,2	litres/m2
Dia 25.....	9,3	litres/m2
Dia 26.....	5,8	litres/m2
Total	21,0	litres m2

JUNY 2003

Dia 05.....	2,9	litres/m2
Total	2,9	litres m2

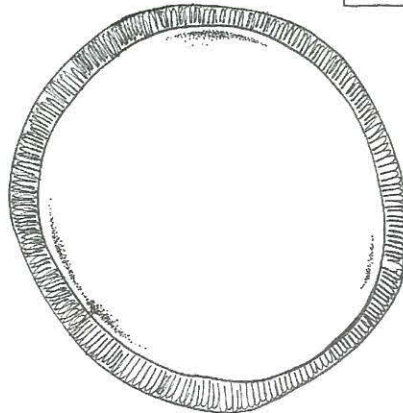
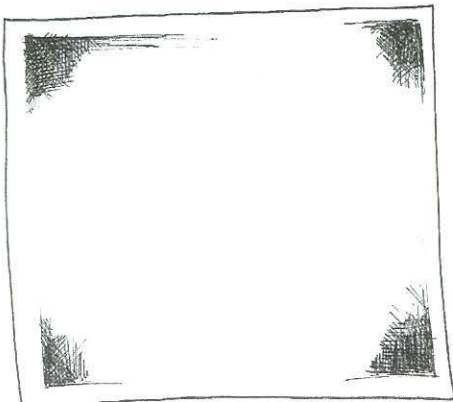
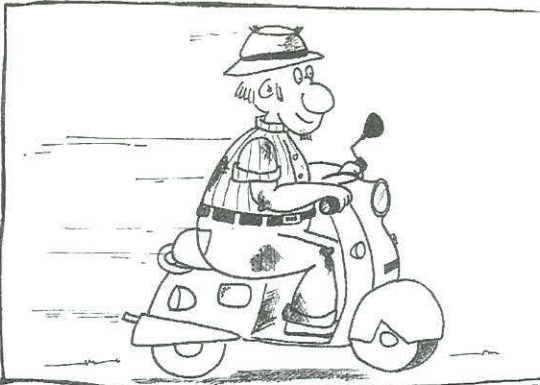
JULIOL 2003

Dia 03.....	1,5	litres/m2
Total	1,5	litres m2

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

A Can Miraprim Ni GOTA!

Ull.

IN MEMORIAM

Miquel Gil Veny (Rubí)

Escolà major de Nostra Senyora de la Consolació de Porreres

Damià Duran

Entrevista realitzada el 17 de març de 1994. Ens reunírem a la seva fusteria, sense presses. La xerrada tingué un caire particularment obert i lliure, sense recels. Vegeu com aquesta actitud dóna pas a consideracions realistes sobre la participació dels porrerencs als actes litúrgics, tot mostrant-nos allò que és més espectacle que no vivència religiosa. Ens mostra, també, una església viva, actual i alhora remota, recordant el caràcter d'actes de la seva infància. Testimoni, per tant, ben interessant vers la funció social que comporta una parròquia.

- Què pots dir-nos de la festa del Corpus actual?

No se mantén amb s'esplendor que se mantenia altre temps. Certament, era, emperò, més comèdia, més...espectacle. Era més "boato". Ara és espectacle però no tant. Sa Custòdia imposa. Sa gent hi va davant. És una espècie de manifestació pública: homes, dones, gent. És es poble. Es nins de primera comunió participen davant-davant amb sos pares. Homes amb ciri s'ha acabat. És una manifestació popular. Sa Custòdia va amb sa carrossa, que està molt ben muntada. Després de s'any Eucarístic ja la varen muntar damunt un carro i s'any següent va seguir així. És molt guapa. Sa gent surt a veure-la, emperò tota vegada que fa molt de carrer no queda tant dins es bessó des poble. Sa música encara va a darrera sa Custòdia. Amb sa Custòdia hi va es grup de capellans i després sa Filharmònica. Aquí s'acaba. Badocs encara n'hi ha pes carrer; hi ha gent encara. No se fa es dia del Corpus, sinó es diumenge següent.

- Els actes de Nadal i el cant de sa Sibil·la són molt concorreguts?

No hi va tanta gent com quan jo era petit. Se fa més prest perquè sa gent tenguí llibertat per anar-se'n de bauxa. Se fa a les deu. L'Església s'ha acomodada a s'horari de sa gent que no sa gent a s'horari de l'Església. Per començar sa missa a les dotze ja és massa tard. Abans coincidia amb so Glòria...i es capellans se n'han d'anar a fer sa xocolatada. Encara ve bastant de gent, tanta com per Pasqua.

- I la tradició de s'Encontre del dia de Pasqua?

Se conserva molt. Per ventura és s'acte que ha decaigut menys. Després el poble entra a l'església. S'hi celebra un ofici magnífic i durant l'ofici sa Coral canta composicions de Pasqua. Abans, al Lloc Sagrat s'ha celebrat s'Encuentro amb tots es càntics i escenes. Sa Filharmònica sempre hi és present. És una estona d'alegria. Val la pena tot s'acte, inclosa "sa tocada d'es frit" (Regina Caeli). A aquest ofici hi va molta de gent.

- I el dijous Sant?

També hi ha bastant de gent. Crec, emperò, que sa Setmana Santa ha perdut un poc d'esplendor. Ara hi ha més confraries però els han dit que venguin a l'ofici vestits, sense caputxa i enllacen una cosa que és de carrer amb s'altra. Igualment es Davallament, es Divendres Sant, se fa a les set, si no vaig equivocat. Se fa l'ofici i després es Davallament. S'uneix una cosa amb s'altra. Sa festa d'es Dissabte Sant és una festa molt guapa. Hi ve bastant de gent. Consisteix en sa benedició d'es ciri pasqual i es ritual d'es foc nou i s'aigo nova. És una festa per no frisar. Feim una foguera damunt es Lloc Sagrat i beneim es foc nou. En una palangana en terra hi feim es foc. Comença a les deu i quan hi ha caliu sortim amb sos capellans i escolanets. Beneeixen es ciri, entren a l'església, fan ses lectures i beneeixen s'aigo. Normalment hi sol haver algun bateig. Quasi cada any n'hi ha. Aquí se segueix aquella creença que els batejats amb aquesta aigo no se corrompen quan moren, durant una sèrie d'anys.

En general, es cerimonial de Setmana Santa no té tanta d'assistència com tenia abans. Sa gent no sabia on anar i anava a l'església. Ses funcions, abans eren es matí. Es Glòria d'es Dijous Sant era a les nou, la darrera vegada que tocaven ses campanes i no les tornaven sentir fins es Dissabte Sant es matí, devers les nou. Ses funcions religioses no han perdut tant perquè s'han adaptat en es temps, se fan a s'horabaixa. Lleu més.

XEREMIIERS A PLAÇA!!!!

Aina Sansó

Les colles de xeremiers tornen a ésser, des de fa una partida d'anys, quelcom familiar a les festes dels pobles. Per sort, avui en dia ningú no es sorprèn de veure xeremiers (ni xeremies!) en el marc de les manifestacions populars festives, ja siguin foguerons, passacarrers, ballades, etc.

No sempre, però, han estat temps de bonança. Vint anys enrera, quedaven a Mallorca un grapat de xeremiers que encara no havien perdut la curolla de sonar, malgrat els temps dissortats que havien viscut i els esforços del règim i de la Sección Femenina per enllaunar les manifestacions de bulla popular (balls, sonades de xeremiers, festes...) dins flascons etiquetats amb pagesets i pagesetes. D'entre ells citaré, perquè encara els he coneguts, els *Llargos* de Sencelles, l'amo en Joan Pubill de Ses Salines, n'Andreu David de Santa Maria, i un etcètera no gaire llarg.

Un altre grapat de joves agafaren la dèria d'aprendre a sonar i els anaven davant i darrere enregistrent-los, amb

els mitjans rudimentaris de què llavors es disposava, radiocassetes enormes mals de manejar, però que afegits a l'esperit entusiasta dels locandos que els manejaven, serviren pel seu fi. I nasqueren les primeres colles que, talment pedres passadores, feren de pont perquè les melodies arribassin al jovent d'avui en dia. Antoni Artigues –autor del llibre de capçalera XEREMIIERS, reeditat no fa gaire–, Antoni Rei, de Montuiri, en Miquel Tugores de Sineu, en Tomàs Salom, en Pep Rotger i en Pep Toni Rubio, de sa Calatrava, ses germanes Garí, de Ses Salines... I jo mateixa, que vaig fer colla amb Toni Artigues quan ésser dona i fabiolera no era un fet gaire comú...

Avui en dia, la situació ha canviat molt i, en general, per bé. No tenc dades exactes, però diria sense por a fer-me gaire enfora, que ara mateix hi deu haver a Mallorca més de cent xeremiers (homes i dones, encara moltes menys dones!). Moltes escoles municipals de música incorporen professors de xeremies, flabioli i tamborí, i com a conseqüència, aviat el poble té xeremiers

locals per a les seves celebracions. Fins i tot hi ha *bandes* de xeremiers, concepte totalment nou des de fa uns anys, ja que abans, ser membre d'una colla era quelcom de compromís, i sonar l'instrument amb la màxima perfecció era un objectiu prioritari de totes les colles, especialment les de més anomenada. Els sonadors cobraven per la seva feina, i eren ben valorats pel seu art. Un art gens acadèmic, és ver, però no per això de menys qualitat. Any rera any aportaven sonades noves, i si no hi havia res de nou, les colles tenien les seves festes fixes... Per exemple, fa anys i panys que els sonadors dels cavallets de Felanitx són els Llargos, padrí i pare i pare i fill, successivament...

Ara hi ha un poc de massificació. I, com és lògic, de cada deu en surt un de bo, de sonador... En alguns casos, els grups massa nombrosos de sonadors potser no donen un resultat tan primmirat com una colla sola... També hi ha una certa polèmica per les tarifes que es cobren, perquè hi ha qui diu que la feina ha de sonar bé i s'ha de cobrar bé, i altres que pensen que ja va bé fer caramull i quatre rialles amb els amics sonadors, encara que la retribució sigui més petita. Possiblement, la millor solució estigui en el punt mig, i tan vàlid sigui sonar en tenir sonera, enmig de plaça o per als amics com en anar llogats, ésser seriosos i donar a la música tradicional el nivell que es mereix.

Porreres també en té, de xeremiers, i molts, per cert. Des de fa uns anys, hi ha hagut diverses persones que s'han interessat per la música de xeremies i han après a fer-les sonar. En Xisco

Melià i en Serafi Expósito n'apregueren amb en Mateu i n'Alexandre Mulet d'Algaida, ja fa anys. No sonen gaire en públic, però els basta poc per encalenticar motors i fer bulla de valent. I si no, recordaré una sonada gloriosa a la plaça de la vila, un diumenge de maig, en la qual participarem tots els que ara cit i altres convidats de fora poble...

En Xisco Servera n'ha après a l'Escola de Palma, de l'Excorxador. N'anava endarrer des de fa estona, i fa poc temps que s'hi va encabotar –de l'octubre del 2002- però s'ha convertit ràpidament en una *jove promesa*. Fa colla

amb jo mateixa, i gràcies a ell m'he reincorporat al món dels sonadors, i he encetat una nova etapa. Hem participat a diversos actes de Palma i acompanyam els gegants de Sant Domingo de Manacor. Tant ens podeu dir xeremiers de Porreres com xeremiers de Manacor, perquè ens sentim d'ambdós llocs igualment. Finalment, en Sebastià Mestre Mora, que des de petit en volia aprendre perquè el seu padrí sempre convidava xeremiers a les matances, i ell s'hi quedava embadalit. També en va aprendre a Palma, a l'escola municipal. Fa colla des de fa tres anys amb en Gui-

llem Horrach de S'Estanyol i forma part dels Vuit Vents, que diuen que és la banda més nombrosa de Mallorca.

És esperançador que avui dia el so de les xeremies ja no ens faci pensar –com ha passat sovint- amb quelcom ranci i passat de moda. Se li ha d'atorgar el seu lloc, un espai on compleixi un objectiu senzill però importantíssim: omplir de música engrescadora els moments de festa, i motivar-nos a tots a fer bulla i a gaudir de moments especials fent ús d'una herència, ben viva avui dia, rebuda dels mallorquins que ens han precedit.

PREGONER SANT ROC 2003

Es fa saber que dia 9 d'agost de 2003, a la Sala de Plens de Porreres, un nou pregoner porrerenc, Bartomeu Barceló *Porret*, ens anunciarà, després de la posada de bandera, el començament de les festes de Sant Roc d'enguany

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.
Havans gravats per a festes.
Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.
Juguetes. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12. • Porreres.
Tels. 971 64 70 24 - 971 64 78 70

SUPERMERCAT CAN MURTO

*Carnisseria, xarcuteria, peix congelat,
merceria, perfumeria*

AMB SERVEI A DOMICILI

C/ Sa Galla, 94 - Tel. 971 64 70 53 - PORRERES

*Bartomeu Ferrando i Ballester
Guillem Soler i Vanrell*

E C O N O M I S T E S

Assessoria Fiscal - Comptabilitats - Assegurances

C/. Nuño Sanç núm. 11 - 1er A · Tel. i Fax 971 16 81 56 · PORRERES

TRES JOVES POLÍTICS PORRERENCS AL CONSELL DE MALLORCA

Els tres polítics explicaren la seva funció i manifestaren les seves inquietuds al Llum d'Oli

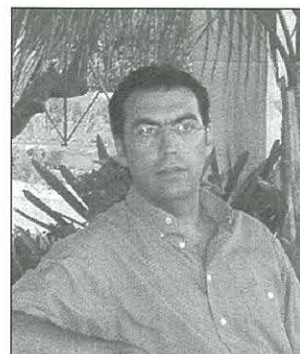
ANDREU OBRADOR GORNALS

Conseller del Partit Popular en el Consell de Mallorca.

El passat 4 de juliol es va constituir el Consell de Mallorca, el ple que està compost per 33 Consellers electes més els Consellers executius. Entre els primers es va nomenar a Andreu Obrador, Conseller pel grup del Partit Popular.

La labor del Grup Popular en el Consell de Mallorca serà, a més d'altres tasques, el vetllar que es compleixi el pacte subscrit entre UM i PP. Un pacte polític que ha de servir per millorar les infraestructures de Mallorca i per donar les solucions als problemes i necessitats dels ciutadans.

Per a mi és una gran satisfacció i al mateix temps una il·lusió estar en el Consell i faré feina en defensa dels interessos de tots els mallorquins i mallorquines i en particular dels porrerencs i porrerenques.

DAMIÀ NICOLAU FERRÀ

Director Insular d'Ordenació del Territori.

Càrrec que ocupà a l'anterior legislatura des de l'octubre de l'any 2001 fins a l'abril del 2003, data en la qual va cessar per poder formar part de la candidatura autonòmica d'Unió Mallorquina.

La funció principal serà la de perfilar i aprovar el Pla Territorial de Mallorca.

Què és el Pla Territorial?

És l'instrument bàsic per dissenyar el futur de Mallorca, la dels nostres fills i néts. Aquest Pla dirà com, on i de quina manera podem créixer urbanísticament a Mallorca, establirà un sostre poblacional i aixecarà les moratòries.

El que pretén és donar seguretat jurídica, per tal que els ciutadans puguin planificar i saber al que s'han d'atendre a

l'hora d'invertir.

S'ha de fer una política de protecció del territori, adequada a la nostra condició d'illa i defensant el nostre medi ambient perquè sigui compatible amb una economia productiva positiva per a tots els sectors com a component d'aquest producte turístic de qualitat, que és el gran repte. En definitiva, un creixement sostenible que permeti el benestar de tots els mallorquins i mallorquines.

També compaginarà la tasca de regidor d'Urbanisme i d'Agricultura de l'Ajuntament de Porreres i a Unió Mallorquina amb el càrrec de Coordinador General.

BERNAT BAUÇÀ GARAU

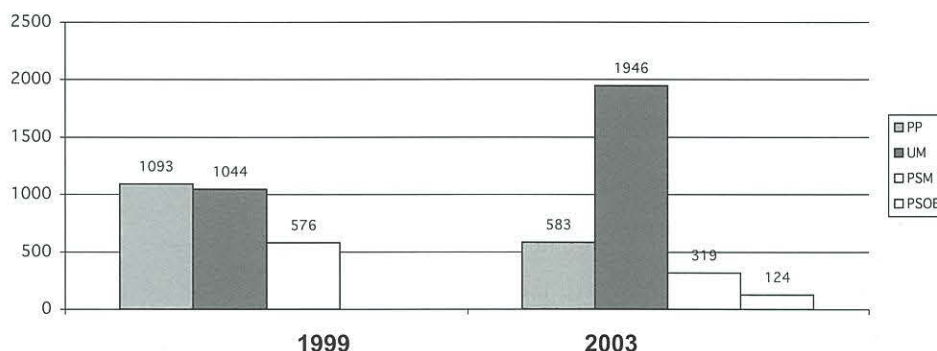
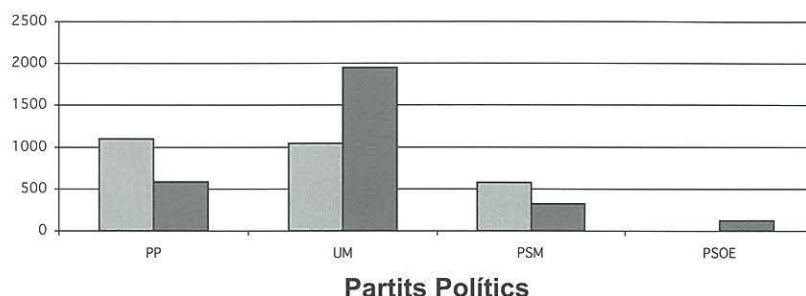
Director Insular de Joventut del Departament de Cultura del Consell de Mallorca.

Bernat Bauçà i Garau ha estat designat Director Insular de Joventut. Bauçà té gran experiència en l'àmbit ja que ha estat fundador del Grup Esplai de Porreres i del Club de Bàsquet de Porreres. És el vice-president de l'Agrupació Cultural de Porreres. També ha estat coordinador d'intercanvis juvenils a diferents indrets europeus i ha participat a nombroses conferències sobre la joventut a les nostres illes. És el primer tinent de batle de l'Ajuntament de Porreres i regidor de Cultura, Educació i Participació Ciutadana.

COMPARACIÓ DELS RESULTATS ELECTORALS A PORRERES 1999-2003

	PP	UM	PSM	PSOE
1999	1093	1044	576	
2003	583	1946	319	124

CONCURS ELECCIONS MUNICIPALS 2003

El sopar que s'havia de sortejar entre tots els participants que endevinessin el nombre de regidors i regidores que trauria cada partit a les eleccions locals del passat 25 de maig, haurà d'esperar quatre anys més. L'espectacular victòria d'Unió Mallorquina passant de 4 a 8 regidors, i l'afegit del sorprenent pas endarrera del Partit Popular, de 5 regidors passa només a tenir-ne 2, feren que cap dels 15 participants encertés ni a prop fer-hi la composició final a l'Ajuntament de Porreres.

IG FUSTERIA

LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)

Taller: Ctra. Porreres - Montuïri, Parcela 250

Telef. i Fax 971 16 84 66

Bar Pub

ES FAROLET

L'Almoïna, 58 - PORRERES

ESCOLA DE BALL AIRES DE MONTI-SION: DE CIUTADELLA A PORRERES

Catalina Maria Garí i Antònia Rigo

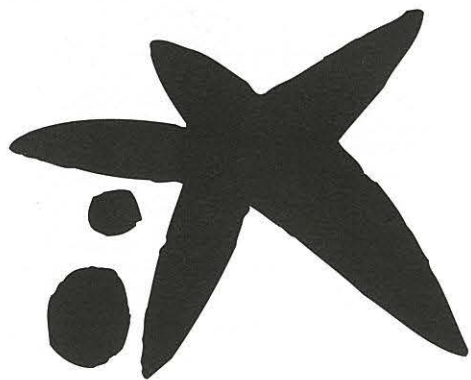
El passat dia 3 de maig, es va fer una trobada d'escoles de ball i ens visitaren un grup de Ciutadella anomenat *Grup Folkloric de San Miquel*. Aquesta visita va ser molt agradable i ens vàrem haver d'espavilar perquè nosaltres hi havíem anat feia

un parell de mesos i ens tractaren molt bé. I a més, ens tornaren la visita.

Anàrem a esperar-los a l'aeroport i els acompanyàrem a fer una visita cultural a Ciutat. Vàrem visitar la Seu, el castell de Bellver i també tingueren temps per fer unes quantes compres.

Devers les dues del migdia, dinàrem tots plegats al Santuari de Monti-sion. Férem un bufet entre tots que va ser molt bo. Llavors quan vàrem acabar de dinar, els nostres amics tragueren les guitarres i au! a fer un poc de bauxa. Tot va anar molt bé.

Devers les sis de l'horabaixa férem la trobada de ball de bot, així com toca, a la plaça de la Vila, ballàrem els dos grups i a la gent els va agradar molt. La festa va acabar amb un intercanvi de regals que serviran perquè ens recordem dels nostres amics menorquins. I quedàrem per veure'ns més sovint.

"laCaixa"

 **VIAJES
PEGASO S.L.**

Germans Leiva

Pare Bartomeu Pou, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 75 10 28 - Fax: 971 75 05 67

Antonio Marqués, 2
07003 PALMA DE MALLORCA
Tel. 971 76 34 92 - Fax: 971 75 19 63
www.viajespegaso.com

SANT ROC

B O N E S F E S T E S

**AJUNTAMENT
DE PORRERES**

DISSABTE DIA 9

- 12'30 h **DEMOSTRACIÓ I CLAUSURA** CAMPUS BÀSQUET
Pavelló Joan Llaneras
- 15'00 h **TIR AL COLOMÍ.** Als terrenys de son Mas
- 19'45 h **POSADA DE BANDERA**
- 20'00 h **ES PREGÓ** de les festes. A la Sala de Plens
- 21'30 h **SA TORRADA.**
- 06'00 h Es servirà **xocolata i ensaïmades**

DIUMENGE DIA 10

- 16'00 h **RALLI FOTOGRÀFIC 2003.** A la Plaça de la Vila
- 17'00 h **CONCURS DE MENJAR SÍNDRIA, AMOLLADA I ENCALÇADA D'ANIMALS, i pels més petits, CONCURS DE LLANTERNES**
A la Plaça del Molí de n'Amengual
- 18'45 h **VISITA A LES EXPOSICIONS**
Sala Polivalent, **CABRERA A COP D'ULL**
Sala d'exposicions de La Caixa **L'OMBRA DEL TALAIOT**
Escorxador Municipal, **SENTIMENT POÈTIC**
- 20'00 h **RECEPCIÓ** del grup **Asociación Folklórica Cultural Santa Magdalena** (Madrilejos-Toledo)
- 21'00 h **X MOSTRA FOLKLÒRICA SANT ROC**

DILLUNS DIA 11

- 10'00 h. **GRAN FESTA ESPORTIVA.** A la plaça de la vila
- 16'30 h **PING PONG** per nins i nines fins a 14 anys
- 18'00 h **PING PONG** per a majors de 14 anys
Al Pavelló poliesportiu Joan Llaneras
- 19'00 h **FESTA INFANTIL** amb el grup d'animació **PICAROLS**
A la Plaça den Móra
- 20'30 h **PARTIT SEMIFINAL DE FUTBOL-7**
- 21'30 h **PARTIT SEMIFINAL DE FUTBOL-7**
- 22'00 h **CINEMA A LA PISCINA**
HARRY POTTER I LA CAMBRA SECRETA

DIMARTS DIA 12

- 10'00 h. **CONCURS DE DIBUIX.** Al Carrer de l'Hospital
- 11'30 h. **JOCS D'AIGUA.** A la piscina municipal
- 17'00 h **PARC TEMÀTIC I FUTBOLÍ HUMÀ**
A la Plaça del molí de n'Amengual
- 19'30 h **PRIMER TORNEIG DE TRUC SANT ROC 2003**
- 19'30 h **PRIMER TORNEIG DE PINACLE SANT ROC 2003**
Plaça de la Vila
- 20'30 h **L'HOMENATGE AL PATRÓ DE LES FESTES**
Al Carrer de Sant Roc
- 21'30 h **INAUGURACIÓ DE L'EXPOSICIÓ: FICAR-HI EL NAS,** les olors, essències i fragàncies naturals.
Al Museu i Fons Artístic de Porreres.
- 21'45 h **ENTREGA DE QUADRES AL MUSEU I FONS ARTÍSTIC DE PORRERES**
- 22'00 h **GRAN FESTA DE LA NIT D'AIGUA**

DIMECRES DIA 13

- 10'30 h **EXHIBICIÓ I PROVES DE MONOPATIN**
Al camp municipal de Ses Forques, devora pista de tennis.
- 12'00 h **TERESETES A LA PISCINA.**
- 18'30 h **CONCERT DE LA JOVE CANTAUTORA VICTÒRIA SALVÀ**
Al Carrer de l'Hospital.
- 19'30 h **GRAN FESTA DE LES PERSONES MAJORS**
Al parc de n'Hereveta.
- 20'30 h **PARTIT PEL TERCER I QUART LLOC DEL TORNEIG DE FUTBOL-7**
- 21'30 h **FINAL DEL TORNEIG DE FUTBOL-7**
- 23'00 h **GRAN FESTA JOVE AMB LES ACTUACIONS DELS GRUPS PORRERENCS.** Al carrer des Terres

DIJOUS DIA 14

- 10'30 h **EXHIBICIÓ A CÀRREC DELS BOMBERS DE MALLORCA.** Al Parc de n'Hereveta.
- 17'00 h **GIMCANA BRUTA.** A la Plaça de toros
- 19'00 h **PARTIT DE FUTBOL ENTRE ELS EQUIPS DE LA U.E. PORRERES..**
- 19'30 h **VINE A CONÈXER EL MÓN DEL CIRC**
Plaça de la Vila
- 20'00 h **PROJECCIÓ DE DIAPOSITIVES "EL PETIT TIBET"**
Sala de Plens de l'Ajuntament
- 21'00 h **VETLLADA DE POESIA I MÚSICA MEDITERRÀNIA.** A la Rectoria de Porreres
- 21'30 h **CERCAVILES INFANTIL DEL DRAC XINÈS**
- 23'00 h. **III SUPERFESTA D'ESTIU**

DIVENDRES DIA 15

- 16'30 h **BÀSQUET 3X3 STREET BALL**
A l'avinguda Bisbe Campins
- 18'00 h **GIMCANA PER A CAVALLS.**
Al camí de Son Servera (a 500 metres de la ronda d'Alcassor)
- 18'35 h **1ª TROBADA DE GEGANTS I GEGANTES DE MALLORCA A PORRERES.** Plaça de la Vila
- 19'00 h **CARRERA DE MINI MOTOS SANT ROC 2003**
Als voltants de la Plaça del Molí de n'Amengual.
- 20'00 h **CONFERÈNCIA LA CULTURA DEL PA AMB OLI**
A la Sala de Plens de l'Ajuntament
- 21'45 h **GRAN CORREFOC 2003.** Començant al lloc sagrat.
- 22'30 h **CONCERT DE SANT ROC DE LA FILHARMÒNICA PORRERENCA.** Al carrer de l'Hospital
- 00'00 h **GRAN FESTA DELS ANYS 70**
Al la Plaça de la Vila.

DISSABTE DIA 16

- 11'30 h **MISSA SOLEMNE DE SANT ROC**
- 12'30 h **REFRESC** a la Plaça de la Vila
- 16'30 h. **CARRERES DE BICICLETES TROFEU SANT ROC 2003**
- 17'00 h **JOCS POPULARS, CARRERES DE SACS, ROMPUDES D'OLLES,...** A davant la Sala.
- 18'00 h. **FINALS DEL CAMPIONAT DE VOLEI-PLAÇA**
A la plaça de la vila.,
- 19'00 h **EXHIBICIÓ DE PATINATGE**
Al Parc de n'Hereveta
- 20'00 h. **CONCERT DELS SOLISTES DE L'ORQUESTRA SIMFÒNICA AMB M. VICTÒRIA CORTÉS**
A l'Església Parroquial, al Roser.
- 21'00 h **PETIT CONCERT DE LA CORAL DE PORRERES**
- 21'30 h **CONCERT DEL GUITARRISTA PEP SBERT**
A l'Església Parroquial
- 21'30 h **MÚSICA I BALL PELS MÉS PETITS AMB EL GRUP D'ANIMACIÓ CUCORBA.** A la placeta den Lluc.
- 21'45 h **ACTUACIÓ DE JOAN MARTORELL**
Al carrer de l'Hospital.
- 22'15 h **ACTUACIÓ DELS PORRERENCS KATAU**
Al Lloc Sagrat.
- 24'00 h **FOCS D'ARTIFICI.**
- 00'40 h **FI DE FESTES.** A la plaça de la Vila.
- 04'00 h En aquesta hora la **Filharmònica Porrerenca** interpretarà la peça **Matinada Porrerenca.**
- 04'10 h **SA TRACA**
- 04'20 h **COMENÇAMENT DEL SANT ROQUET.**

INTERCULTURALITAT A LES ILLES BALEARS I PITIÜSES

Guillem Ramis

Les noces d'una marroquina a s'Horta

1. Les Illes es poblaren amb immigracions successives, moltes d'elles violentes.

Els primers pobladors construïren els talaiots per defensar-se, empraren la fona també com arma, es llogaren com a mercenaris als imperis posteriors cartaginès i romà. Els romans trobaren resistència per ocupar les Illes. Els vàndals destruïren la ciutat de Pol·lèntia. Els àrabs arribaren de forma més pacífica, però així i tot, hagueren de lluitar en algun indret. Els catalans sotmeteren o expulsaren els anteriors habitants. Els castellans dominaren després d'una guerra de successió perduda pels illencs.

2. Les Illes, poble d'emigrants.

Durant segles el jovent de les classes populars només pogué subsistir deixant la seva terra per fer-se soldat mercenari d'altres nacions, posar-se de pirata o de corsari, o quedar a l'interior de l'illa fent de bandoler. Quan al segle XVIII se li obriren les portes d'Amèrica hi emigrà en gran mesura. Argentina, Cuba, Veneçuela, Uruguai, Brasil reberen milers d'habitants de les nostres

Illes; la majoria d'ells no tornaren mai a la terra que els havia vist néixer.

3. Amb el turisme les Illes es converteixen en terra d'immigració.

Des de fa 40 anys canvià la situació. Arribaren milers i milers d'habitants de la Península, principalment d'Andalusia, Múrcia i Castella. Es necessitava molta gent per construir i treballar als nombrosos hotels que s'establiren arreu de la costa. Barriades senceres de Palma s'edificaren per als immigrants: Son Gotleu, Corea, Verge de Lluc, Son Cladera ... i els "forasters" s'establiren igualment a molts pobles de les Illes: Inca, Felanitx, Alcúdia ... Molts s'integraren definitivament, però molts d'altres – ja que l'onada fou tan forta i mancaren mitjans d'integració – ara ja en segona i en tercera generació, no han assimilat encara prou la llengua i la cultura dels mallorquins.

4. Actualment es dona una nova allau d'immigrants.

Els anys noranta, amb la integració europea, s'accentuà la desocupació agrícola i augmentà enormement el "boom de la construc-

ció". La taxa de natalitat dels illencs és molt baixa i manca abundant mà de treball. Actualment arriba novament una gran quantitat d'immigrants. Vénen principalment del Magrib, Àfrica Sud-sahariana, Europa Oriental, Amèrica Llatina ... El seu nombre augmenta considerablement dia a dia. A molts dels seus països es viu una situació totalment injusta de fam i de manca de treball, provocada sovint per l'antiga explotació colonial dels països europeus i per l'asfixiant pressió actual del deute extern que tenen amb els països rics del món, entre els quals, cal incloure-hi el nostre. Molts d'aquests immigrants del Tercer Món troben aquí greus dificultats de cultura, llengua i allotjament i viuen en una situació de racisme encobert. Cal pensar què passaria en aquest sector de població si mancàs el treball en la construcció i en l'agricultura.

5. Igualment augmenta considerablement el nombre de residents europeus comunitaris.

Aquests immigrants tenen els mateixos drets legals que els habitants de les Illes. Es parla ja de 50.000 alemanys establerts a Mallorca amb una tercera part de l'illa sota la seva propietat! La pressió econòmica i cultural és cada dia més forta.

6. Cal valorar bé la situació present.

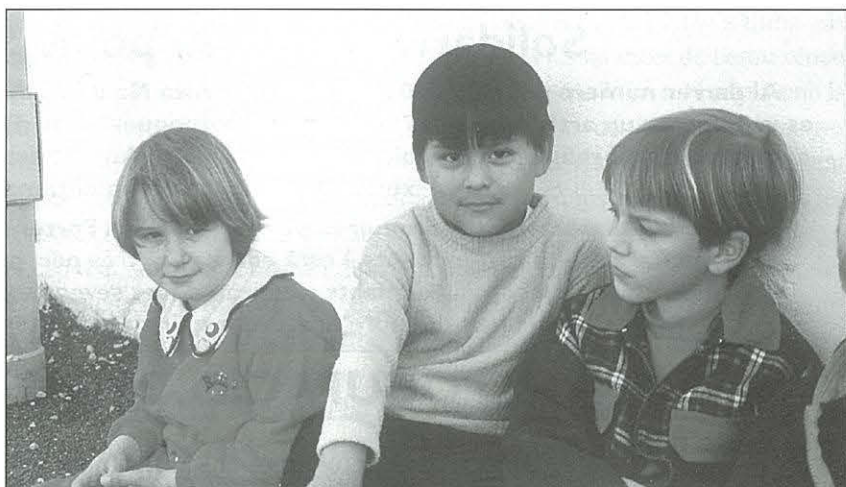
S'ha d'aplicar una anàlisi objectiva i crítica sobre el moment actual: recursos naturals, protecció ecològica, moviments reivindicatius, exigències culturals, necessitats socials, materialisme popular, interculturalitat creixent, perill de racisme, conjuntura i evolució econòmiques, situació política de l'illa i de l'Estat ...

7. Reptes per al futur. De la present situació en sortirà el futur, que des d'ara cal preparar amb les accions que avui hem de fer. No tornarem a la situació anterior, però la història ens pot ajudar a aclarir el camí que cal fer. Èrem poble d'emigrants; avui som poble d'immigrants. Serveixin aquests punts per reflexionar i actuar conseqüentment:

- 7.1. Com cal conservar, protegir i defensar aquesta terra.
- 7.2. Quin nombre d'habitants pot viure dignament a les nostres Illes.
- 7.3. Coexistència pacífica de pobles i cultures i integració dins un país.
- 7.4. Quin país és el nostre. Quina cultura cal defensar i estendre.
- 7.5. Com l'economia ha de condicionar la vida.
- 7.6. Ciutadania universal, europea, espanyola, balear.
- 7.7. Qui és illenc o illenca. Qui pot viure a les nostres Illes.

8. Causes i conseqüències de la gran immigració actual a les Illes Balears i Pitiüses.

- 8.1. Dificultats trobades per residir i treballar a les Illes.
- 8.2. Acolliment practicat per la gent d'aquestes Illes.
- 8.3. Elements culturals que els immigrants poden aportar a la cultura illenca.

Nins d'arreu del món, a una escola mallorquina

- 8.4. Premisses per a la convivència pacífica i per a la integració, si cal.
- 8.5. Ciutadania universal, juntament amb residència o pertinença al poble
- de les Illes.
- 8.6. Valors per respectar, defensar i promoure actualment a Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

**jaume
sastre
soler**

m a t e r i a l s d e c o n s t r u c c i ó

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades

lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

Construccions i Reformes
BARGAR PORRERES. S.L.

C/ Des Garrover, 17
07260 Porreres

Tel. 971 64 72 12
Mòbil: 649 707 397

Solidaritat amb en poble Saharai

Al darrer número del curs 2002-2003 de la revista *No diguis dois* que edita l'I.E.S de Felanitx, es va publicar un article, de dues alumnes porrerenques de 3r d'E.S.O, que descriu la realitat dels campaments de refugiats de poble saharai a Algèria. Aquest article es va realitzar després d'una xerrada relacionada amb el tema.

Hem trobat interessant reproduir-lo per vàries raons. Porreres ha acollit un nin, en Hamdi, que prové d'aquests campaments, i està entre nosaltres per poder realitzar els seus estudis.

També aquest estiu quatre infants gaudiran de les seves *Vacances en Pau* entre nosaltres i trobam convenient difondre i recordar quina és la realitat d'aquest poble exiliat.

30 ANYS D'OCUPACIÓ, 30 ANYS DE REFUGI

Margalida Aguiló Timoner - Mª Antònia Barceló Oliver
3r ESO

Na Caterina Oliver, membre de l'associació *Escola en Pau*, i en Oualat Moussa, delegat saharai del R.A.S.D a les Illes Balears, el mes d'abril, van venir a parlar als alumnes de 3r d'E.S.O sobre la història i la manera de viure dels saharais. També ho va poder comprovar una alumna del nostre institut, na Mª Antònia Barceló, de 3r d'E.S.O.

L'estiu passat la seva família va tenir a ca seva una nina saharai, na Jouda, que tenia 7 anys. Per això el mes de desembre del mateix any van aprofitar per fer un viatge al Sàhara per visitar-la i conèixer la seva família. Van poder comprovar com vivien i com eren els

saharais. La veritat és que quasi no tenen res, viuen en la misèria, però molt dignament, s'han pogut organitzar i dins les seves possibilitats, han muntat tot tipus d'infraestructures socials, polítiques, educatives i sanitàries. Són una gent que ho comparteix tot, no tenen quasi res, però el poc que tenen ho reparteixen entre els seus familiars, amics, veïnats i la gent que va a visitar-los. El que caracteritza més la seva manera de ser i d'actuar és la seva hospitalitat i la seva preocupació per la cultura.

Per a ells una de les coses més importants és l'educació que reben els seus fills, perquè saben que a través de l'e-

ducació el seu país podrà sobreviure i evolucionar; el futur del seu país, en part, depèn dels coneixements que puguin adquirir els seus infants.

Per entendre com viuen i saber la seva precària situació, basta tenir en compte que les cases estan fetes de fang i quan plou es desfàn, quasi no tenen aigua i no poden sembrar perquè la terra és salada, sofreixen moltes malalties que en el nostre món estan eradicades o que no tenen importància, però allà per la manca d'infraestructures, preparació i medicaments les conseqüències són molt greus.

Un dels problemes actuals és la desocupació dels homes, ja que la seva situació d'espera fa que no hi hagi activitat laboral per a ells; en canvi les dones estan molt més realitzades. En primer lloc perquè, quan els homes eren a la guerra, elles van organitzar els campaments i encara hi ha un percentatge molt alt que continua amb el control de la major part de les activitats: organització de la casa i la família, l'educació escolar dels infants, el petit comerç, la sanitat...

Els homes es dediquen a la defensa, però ara que tenen una treva sols hi van alguns a vigilar les fronteres i els

altres queden en els campaments, i passen la majoria del seu temps parlant, passejant, resant i preparant el ritual del te. Cada vegada que fan te en beuen tres tassons: *el primer amarg com la vida, el segon dolç com l'amor i el tercer suau com la mort.*

El que ens van contar na Caterina i en Oualat és que uns 175.000 saharauis viuen refugiats al desert d'Algèria des de fa uns 30 anys. El motiu pel que viuen al desert no es pot dir que sigui agradable, ja que és a conseqüència d'una guerra.

El país del Sàhara, en temps d'en Franco, era una colònia espanyola, però els saharauis van començar a demanar que fossin tractats com una província, perquè volien igualtat com tots els altres ciutadans espanyols. Però la resposta que en Franco va donar a les seves demandes va ser la independència i

total abandonament per part del espanyols. A causa d'aquest desemparement i feblesa de com quedà aquest país, els governants de Mauritània, del Marroc i d'Algèria van decidir que es podrien repartir aquest país i explotar les seves riqueses, per això l'envairen. Al cap d'un temps Mauritània i Algèria es feren enrera, però el Marroc encara segueix allà. Els saharauis fan guerrilles contra ells, però no tenen armes per combatre i esperen solucionar-ho de manera pacífica. Ara, en aquests moments, estan refugiats al desert del Sàhara argelí, una terra inhòspita que pot arribar a unes temperatures de més de 50° C a l'estiu i a sota 0° C a l'hivern. A causa d'això hi ha una mortalitat molt alta, sobretot infantil.

Fa uns anys es va crear una associació per ajudar-los que s'anomena *AMICS DEL POBLE SAHARAUI* i dins el progra-

ma *VACANCES EN PAU* s'ajuda els infants. A les vacances de l'estiu vénen nins i nines de 7 fins a 14 anys i amb la col·laboració de l'O.N.G de *metges sense fronteres* els fan gratuïtament varies revisions i intervencions si és necessari. Amb aquests esforços i ajudes, per part de les associacions, les famílies d'acollida i les institucions col·laboradores, els infants saharauis viuen durant dos mesos unes vacances saludables i divertides, ja que el que els agrada més és nedar. D'aquesta manera s'han evitat moltes morts infantils.

Actualment s'ha format una altra associació que s'anomena *ESCOLA EN PAU* i la seva finalitat és dur nins i nines durant el curs escolar perquè estudiïn a Mallorca i puguin fer uns estudis superiors o una carrera universitària que els serveixi per ajudar al progrés del seu país.

PRENEN POSSESSIÓ ELS NOUS CONSELLERS EXECUTIUS DEL CONSELL DE MALLORCA

Dilluns dia 14 de juliol el vicepresident del Consell de Mallorca i els set consellers executius que formaran el Consell executiu de la primera institució mallorquina prometeren o juraren els seus càrrecs.

Gràcies a la Llei de Consells Insulars, el Consell de Mallorca es pot dotar d'una organització que el configura com el Govern de Mallorca. El poder organitzar un Consell executiu, similar al Consell de Govern de la CAIB o al Consell de Ministres estatal ha suposat un gran avanç que ara ja és mirat com a model a seguir.

Aquests són els consellers executius amb els seus corresponents càrrecs:

- Miquel Nadal i Buades: vicepresident primer;
- Dolça Mulet i Dezcallar: vicepresidenta segona i consellera executiva de Cultura;
- Antoni Pascual i Ribot: conseller executiu d'Obres Públiques;
- Miquel Àngel Flaquer i Terrassa: conseller executiu d'Hisenda i Pressupostos;
- Miquel Àngel Borràs i Lladrès: conseller executiu de Medi Ambient i Natura;
- Bartomeu Vicens i Mir: conseller executiu de Territori;
- Miquel Riera i Servera: conseller executiu de cooperació local;
- Ferran Trujillo i Zaforteza: conseller executiu de presidència.

Francesc de Borja Moll

ASPECTES CURIOSOS DE FRANCESC DE BORJA MOLL

Joan Bover

Moll va escriure dos volums de memòries. Es titulen *Els primers trenta anys* (1970) i *Els altres quaranta anys* (1975). El tercer, que s'havia de titular *Els meus penúltims trenta anys*, no el va poder acabar per culpa d'una malaltia. Tanmateix, els dos que ens va deixar són una deliciosa font de records, ensenyances, anècdotes esmolades i comentaris assenyats. En aquest article, ens centrarem en alguns aspectes curiosos de la seva infantesa i adolescència, com també en la visió que tenia de la família i de l'educació dels fills.

Encara que avui ens sembli mentida, Moll no va sortir mai de Ciutadella fins que va partir cap a Mallorca, quan tenia 17 anys, per participar en la redacció del Diccionari Català-Valencià-Balear. Això de no sortir mai de Ciutadella, ho heu d'entendre en sentit literal, ja que no va anar ni tan sols a Maó i diu, a les memòries, que només recorda que son pare hi anà una sola vegada en tots aquests 17 anys. Val a dir que coses com aquesta, a principi del segle XX eren ben naturals.

La infantesa i l'adolescència d'en Moll varen estar marcades per tres característiques. Era, segons que ens conta ell mateix, tímid, somiador i dibuixant. La tímidesa era bona d'entendre. Moll, de petit, va estar molt veciat per sa mare, son pare i sa padrina, ja que els cinc primers fills de la família havien mort en plena infantesa. L'avantatge va esser que, com que no es movia gaire per por que no agafàs qualche cosa, va fer una vida molt sedentària. Això, diu ell, el va preparar per a la feina intel·lectual que desenvoluparia després durant tota la seva vida. Però també hi havia un inconvenient, i és que tanta veciadura li va crear una por terrible al fracàs i una dificultat per prendre decisions ràpides.

En segon lloc, el petit Moll era somiador. Però no volem dir que somiàs despert, sinó que, en dormir, somiava molt i d'una manera molt curiosa. Resulta que quan estava dormint sobre el costat esquerre, tenia uns malsons terribles. Un dia se'n va témer i va provar de girar-se sobre l'altre costat. Ho cregueu o no, diu que des d'aquell dia, cada vegada que començava a somiar qualche cosa angoixosa, li bastava posar-se del costat dret per tornar a la tranquil·litat. Ja ens agradaria, a molts de nosaltres, poder capgirar els maldecaps de la mateixa manera!

I finalment, el jove Moll era dibuixant. Tota la vida, fins i tot de nin, es va aixecar devers les sis del matí i una de les primeres coses que feia era dibuixar. Son pare era delineant de professió, a part de pintor, músic, escultor, artista de teatre i professor de

dibuix. Malgrat això, no li va donar mai cap lliçó de dibuix. Francesc de Borja Moll en va aprendre escoltant les lliçons que donava a altres alumnes i practicant pel seu compte. Segur que molts recordau, per exemple, les il·lustracions que va fer, ja de gran, per a les *Rondalles mallorquines* o per al Diccionari.

Ja de gran, és ben interessant observar com va educar els fills. Tot i que ell evita, a les seves memòries, de donar lliçons a ningú, és bastant probable que llegint-les en puguem treure més d'una conclusió vàlida. Per començar, Moll admet, sense cap complex, que la gran majoria dels seus fills, mentre eren petits i adolescents, tenien més juguera que estudiera. És a dir, que encara que tots tenien facilitat per aprendre, només n'hi va haver dos que varen esser bons estudiants durant la primària i la secundària. La resta, diu, no es va espavilar fins a més endavant.

En una ocasió, la cosa anava tan desbaratada que va haver de prendre mesures dràstiques. Un any que era professor a l'Institut Ramon Llull de Palma, va veure que un dels seus fills, estudiant del mateix institut, havia tret unes notes molt baixes. Els col·legues de Moll, per allò que era un company seu de feina, el volien deixar passar. Ell s'hi va oposar. Amb altres paraules: va exigir que suspenguessin el seu fill. I no només això, sinó que encara va demanar que no es pogués examinar per setembre, de manera que hagués de repetir curs.

"Va esser com qui posa oli en un llum", escriu Moll. El curs següent, el seu fill va estudiar de valent i no calgué mai més cridar-lo a l'ordre, ni durant el batxillerat, ni durant la carrera. Més endavant, va haver d'adoptar el mateix sistema amb altres dos fills i cada vegada li va donar bons resultats.

Ja hem dit abans que res més lluny de l'autor que voler dir-nos com s'han de fer les coses. Però per ventura aquesta anècdota tan sorprenent ens farà reflexionar una mica sobre l'educació, sobre la disciplina i, per damunt de tot, sobre com podem lluitar contra la vessa. Per si vos pot servir de pista, Moll diu que no se'n va penedir mai i que els seus fills, ja de grans, li ho varen agrair.

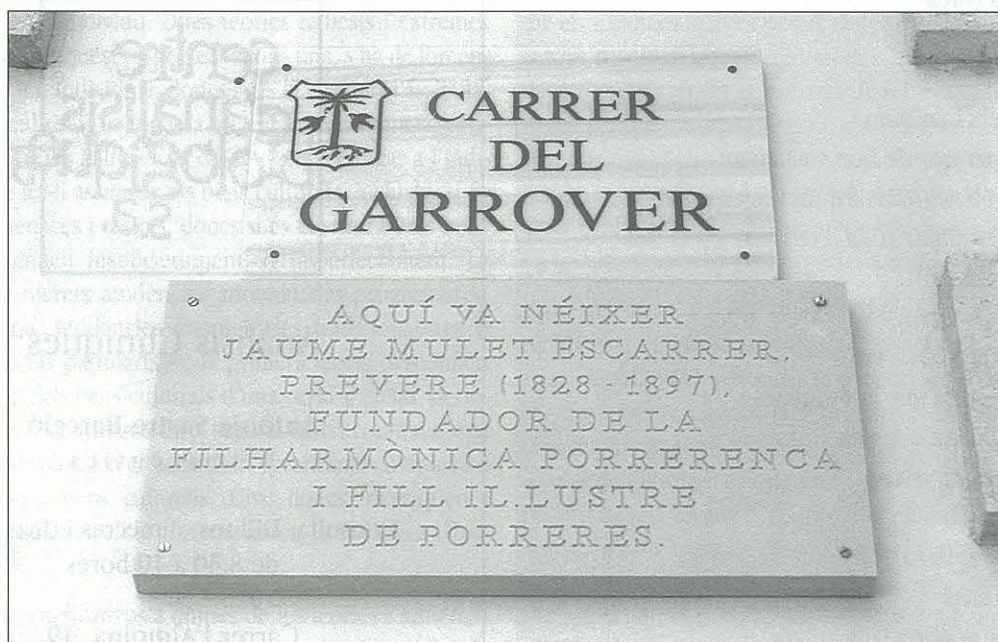

Petits detalls urbans

Maria Barceló i Crespi

La casa del molí d'en Tòfol, situada al carrer del molí d'en Donzell, és una bona mostra de casa antiga: portal de mig punt, escala per pujar a la torre, pujador per millor accedir als carros, contrafort o peu de murada, etc.

És important mantenir i recuperar els topònims populars dels nostres carrers. N'és una bona mostra el carrer del Garrover. Si, a més en algun carrer hi ha nascut, viscut o mort algun personatge també és bo deixar-ne constància, com és el cas de Jaume Mulet i Escarrer.

FRASES FETES I LOCUCIONS (V)

Joan Servera Nadal - Gaspar Barceló i Barceló

Qui és que mai no ha dit o ha sentit a dir:

A l'estiu tota cuca viu
 En dir era ja han batut
 Trobar ossos en es lleu
 Arribar manades desfetes
 L'amo, idò merda per l'amo
 Val més sa qui guarda que sa qui cura
 Ja ve sa processó
 S'ha de patir
 Fer planta
 Posar fil a l'agulla
 Les aparences enganyen
 Estar com un peix dins es rostoll
 Nedar i guardar sa roba
 Començar sa casa per sa teulada
 Ser un moscard de grifó
 Fer un frare
 Inflar sa bufeta
 Acabar sa corda
 Cada casa és un món
 Ringo, rango
 Això pareix Can Bum
 Ser una persona de bon manament
 Tornar amb ses mans damunt es cap
 No aixecar ni una palla d'enterra
 Menjar-se es cap
 Sentir-se es paper
 Tenir es cap ple de grins
 Hi ha més dies que llonganisses
 Ser més dolent que una xinxa
 Fer anques de verro
 Perdre sa fesomia
 Aixecar-se amb so peu esquerra
 Ansa per ansa
 Sortir per sa porta falsa
 Estar negre
 Si vols ben parlar, aprèn a callar
 Du es viatge enrera

En parlar de mi no ric
 S'ha acabat sa bona vida
 Allà on hi ha hagut foc queda caliu
 Ser més dur que una sola de sabata
 Quan l'has cagada plores?
 O jugam tots o rompem ses cartes
 A boca tancada no hi entren mosques
 Estar a sa lluna
 No es perd tot per allà mateix
 Dormir com un tronc
 Fer potadetes
 Mai diu res, però davall, davall
 Caga el rei, caga el Papa, i de cagar ningú se n'escapa
 Per Sant Roc, menjar i beure fins a fer nyoc
Molts d'anys i bones festes de Sant Roc !

Anàlisis Clíniques

Antònia Sastre Barceló
 Farmacèutica

Consulta: Dilluns, dimecres i divendres
 de 8:30 a 10 hores

Carrer l'Almoina, 49
 Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas, Asisa-Muface, Agrupació Mútua,
 Axa-Mare Nostrum, Imeco-Caja Salut, Groupama, L'Aliança, Novomedic...

LES MANS AL FOC (XXVII)

EL PROBLEMA EDUCATIU

Joan Sorell Adrover

Els problemes que planteja l'educació es poden dividir en dos grups: tècnics i generals. Els problemes tècnics són problemes de procediment i requereixen el coneixement de les situacions concretes i dels mitjans que puguem emprar - en vista d'elles. Els problemes generals són en la major part dels casos, problemes de sentit i exigeixen una reflexió sobre els diversos fins en vista dels quals se dirigeix el procés educatiu.

Aquests dos grups de problemes no s'exclouen. Allò més usual és que l'un impliqui l'altre de tal manera que els procediments utilitzats depenen moltes vegades dels fins generals mantinguts, i aquests, a la vegada estan determinats en gran part pels mètodes emprats.

Els problemes filosòfics de l'educació han estat tractats de molt diverses maneres, però un dels problemes que s'han enfrontats tots els filòsofs de l'educació és el de determinar la part que li toca, o li ha de tocar exercir en l'anomenada espontaneïtat de l'individu amb molts diversos sentits, i la part que li toca, o li ha de tocar, exercir als anomenats bens culturals entre els que viu l'individu. Dues teories radicals i extremes s'han enfrontat en aquest respecte. Segons una, s'ha de fomentar l'espontaneïtat individual, doncs si és el contrari l'assimilació dels bens culturals és forçada i, en darrera instància, contraproduent. Segons l'altra, s'ha de conduir o educar a l'individu mirant de fer-li assimilar els bens culturals, inclús, si és precís amb amenaces i càstigs, doncs si és el contrari els bens culturals s'assimilen insuficientment, o imperfectament. La primera teoria ofereix tendències anomenades progressistes; la segona teoria, tendències anomenades tradicionalistes o conservadores. Els partidaris de la primera teoria desconfien sovint del valor dels bens culturals d'una certa societat, període històric, etc. Els partidaris de la segona teoria confien d'una manera quasi absoluta en el valor d'un determinat complexa o sistema d'aquests bens culturals. Uns, doncs, destaquen i fomenten l'espontaneïtat i la llibertat; altres, la disciplina i l'autoritat.

No és necessari explicar-vos a quines de les teories s'adherien els membres del Consistori de Porreres, si bé crec que he de fer una referència a un acord pres en sessió ordinari, celebrada el dia 28 de juny de 1937, per tal de poder-ho relacionar amb el concepte que, modestament, tenc jo sobre la educació, l'acord diu el següent: "existint en pressupost una quantitat

per a premis als escolars, s'acorda sol·licitar a l'Il·lustríssim Senyor Delegat d'ensenyament de Mallorca D. Josep Ramis d'Aireflor i Rosselló i de l'Inspector en Cap de Primer Ensenyament de Balears D. Lluís Maria Mestres, que es dignin presidir els exàmens que es pensa realitzar, per veure quins escolars es consideren mereixedors dels esmentats premis, convidant al mateix temps als mestres de les Escoles Nacionals i Privades perquè prenguin part en els esmentats exàmens que es pensa realitzar els dies 14 i 19 de juliol proper, en la col·laboració del Consell Local de primer ensenyament. S'acorda convidar també per presidir l'examen al Reverend Senyor Ecònom i a les altres autoritats civils i eclesiàstiques de la localitat".

Estic totalment d'acord amb els estoics quan diuen que la moral és com l'ànima, ja que tot coneixement té sentit per quant és necessari per guiar la conducta, per la virtut, que és el mateix que la felicitat i el mateix que la saviesa. Però, pel que fa a les finalitats de la educació, me situaré en una posició intermitja; tenc la idea que s'han d'assimilar els bens culturals respectant a la vegada l'espontaneïtat de l'individu. No penseu que aquesta manera de plantejar-me la meva feina em va crear problemes greus en la meva convivència amb els sistemes purament autoritaris d'aquell temps, perquè sempre vaig ésser un professor respectat, tant pels alumnes com pels meus companys de professió. Així i tot, l'experiència d'aquells anys, en veure tantes injustícies, em va fer tornar molt escèptic. I segons l'escèpticisme, no hi ha criteri vàlid; els escèptics no fan seva cap tesi, ni la d'això ni allò, i en general tot és fals.

En aquest número del Llum d'Oli que teniu a les mans iniciem una nova secció: "Els Lectors Opinen", la qual pretén donar cabuda a tota casta de opinions, reflexions, queixes i suggeriments de tot tipus, que els lectors i les lectores de la revista creguin oportú publicar i així mateix donar a conèixer.

Cal ressenyar que encara que els articles publicats puguin anar firmats amb pseudònim, sempre hauran d'anar acompanyats del nom i llinatges de l'autor, així com també del número del seu DNI.

Gràcies Mallorca. Gràcies Espanya.

Gràcies Mallorca per deixar-me viure en una illa, o millor dit, en una autonomia tan hipòcrita com aquesta.

Gràcies per deixar-me envoltar de gent, que em somriu, i pensa com jo, i després no se li cau la mà a l'hora d'anar a votar les gavines "de la paz".

Gràcies per crear-me una confusió dins una societat, que aixeca la veu per cridar i enfrontar-se a les dictadures patides, per llavors donar-li la raó mitjançant les maleïdes urnes.

Gràcies per fer-me deixar de creure amb la democràcia i en la societat en general.

Ni bombes, ni nins iraquians banyats de sang, ni taques d'oli surant damunt la mar, ni les ganes d'implantar un bilingüisme molt i molt perillós per tots els caires possibles, ni les infinitats d'autopistes que esperen per aixecarse, ni la gran quantitat d'olor d'asfalt que es generarà, ni les tones de ciment a punt de mesclar-se amb la nostra terra, etc, són raons ni arguments suficients per dir prou a la barbàrie que s'està apunt d'encetar.

S'ha obert la caixa de Pandora, on tots els mals s'escampen per tot arreu i on només hi queda una cosa dins la famosa caixa: l'esperança.

Gràcies Balears per tornar gaudir de la impotència ja oblidada. Per recordar (i de qui poc tornar reviure) les accions feixistes d'un partit que ni és digne de pronunciar.

També voldria donar les meves sinceres gràcies al poble espanyol. Gràcies per reafirmar el meu sentiment de sobirania cap al meu poble. Gràcies al poble de Muxia per donar-li la majoria absoluta a les meves estimades gavines, ja que amb això em fa pensar que la taca negra no devia ser tan grossa com la que ens varen voler vendre.

Gràcies a la gent (que pel vist és molt poca) que pensa com jo i ha votat qualsevol partit que no hagi estat el de les gavines, ja que almenys, en qualque petit reducte de la societat voluble en que vivim, em sento viu i no em sento sol.

I això que anàvem pel bon camí. Diríem que anàvem pel camí menys dolent. Però la democràcia és així, i així ens l'hem de menjar.

Gràcies a Porreres, Vilafranca, Petra, Ariany, Santa Eugènia, Costitx, Campanet i Santa Maria, per demostrar que hi queda alguna ràfega d'autenticitat dins Mallorca, i almenys queda alguna escletxa d'esperança per tornar a reconduir un poble cap a un sentiment nacionalista, propi, genuí i legítim.

I finalment gràcies a les persones que estan a punt de governar-nos a nivell autonòmic, ja que sense vosaltres no tindria malsons, no tindria maldecaps, no tindria ganes d'alçar encara més la veu, no tindria ganes de lluitar més. Esperem que la vostra estada al poder sigui tan curta com la distància que separa el sentiment nacionalista a la llibertat!

Agripnia

ESTANC
CA NA
JAUME

Tabac - articles de regal
papereria - llibres
i tota classe de revistes
i diaris

Carrer Sant Roc, núm. 2
PÖRRERES

L'ARXIU MUNICIPAL I LA SEVA PROBLEMÀTICA

Maria Barceló Crespi

No és la primera vegada que a les planes del LLUM D'OLI opín sobre els arxius i la seva problemàtica. Com a historiadora professional sé quina importància té la seva documentació a l'hora d'emprendre qualsevol treball de recerca històrica.

Fa cosa de vint anys es procedí a una classificació i catalogació de l'Arxiu Municipal per part de Maria MASSANET GILI i Maria José MASSOT RAMIS D'AIREFLOR i el 1987 aparegué la publicació corresponent baix els auspicis del Consell de Mallorca amb el títol *Inventari de l'Arxiu Municipal de Porreres*.

De llavors ençà, que s'ha fet de bell nou al respecte?

Cada dia es genera documentació, generalment de caràcter administratiu, que dintre uns anys ja tindrà condició d'històrica. Encara que es tracti d'una fulla volandera, amb referència a Porreres. Interessa guardar-la i bé. És cert, també, que s'ha de saber seleccionar.

Adesiara m'arriben notícies inquietants i per això seria bo:

- condicionar un espai apropiat per a tenir l'arxiu històric.
- disposar d'una persona, entesa en la matèria, que pugui atendre l'arxiu i les persones que el freqüentin.
- l'arxiu municipal compta amb, relativament, pocs fons perquè, com és ben sabut, fou víctima de les flames el 1868. Això no obstant la documentació que s'hi conserva és important per saber més i millor del nostre passat.
- si es consulta un document s'ha de retornar al seu lloc i no deixar-lo a lloure damunt una taula, cosa que ha succeït en més d'una ocasió.
- s'ha de facilitar la consulta als investigadors encara que siguin pocs. No es pot descuidar que avui, a la nostra Universitat es fa recerca destacada en temes d'Història Contemporània. Almanco durant unes hores un dia a la setmana l'Arxiu hauria de ser consultable.
- vigilar que no desaparegui documentació.
- procurar la incorporació d'arxius particulars, de famílies o entitats, que enriquirien el conjunt de l'Arxiu. És de lloar la recent cessió dels documents provinents de la societat *El Porvenir*.
- actualitzar el catàleg de l'Arxiu, des del 1987 ençà.
- incorporar, mitjançant microfilm, fotocòpia o per altres vies que les noves tecnologies permeten, documentació sobre Porreres conservada a altres arxius com puguin ser l'Arxiu

del Regne de Mallorca, l'ARXIU DIOCESÀ, l'ARXIU capitular de Mallorca, l'Arxiu de la Corona d'Aragó de Barcelona, etc.

- Crear una secció d'arxiu del so i de la imatge. És a dir, replegar cassettes, audiovisuals... amb contingut referit a Porreres.

I ben segur que resten moltes idees més.

Voldria que l'actual Ajuntament tengués suficient sensibilitat per aquest aspecte del Patrimoni Cultural que, com qualsevol altre, no es pot tudar.

Por sólo **0'40€**
diarios.
Seguro Accidentes March

**La Protección
más Completa
para su Familia**

UNAT DIRECT
Seguros de Confianza

**MARCH CORREDURIA
DE SEGUROS S.A.**
GRUPO BANCA MARCH

ALICO **AIG** Life

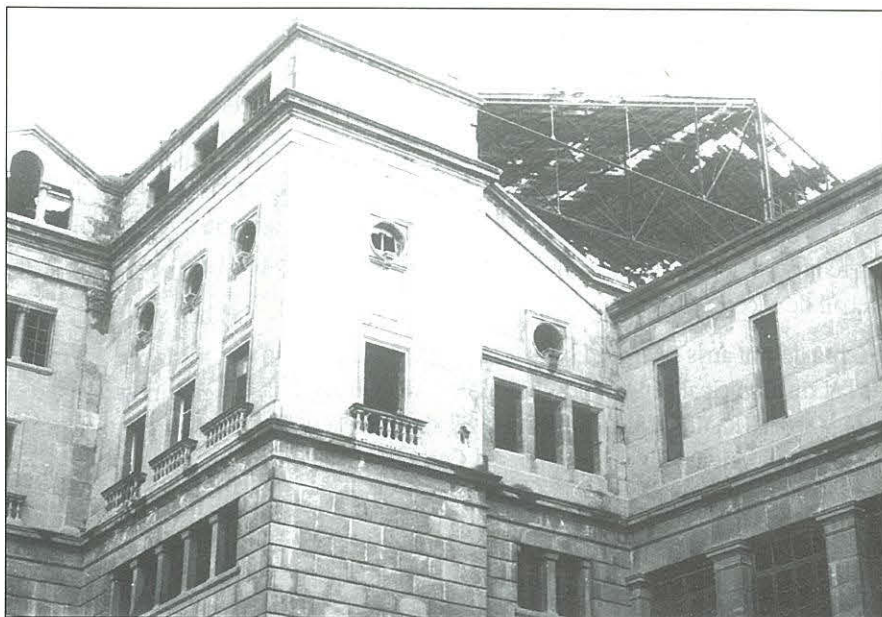
CAP DE CANTÓ

OBRIN PAS AL PRESIDENT COMPANYS

Joan Sorell Adrover

Crec que hi ha moltes persones que els hi passa el mateix que a mi quant a l'afecció per l'esport: que els atreu més tot el que envolta els espectacles esportius que la pràctica de l'esport en si. Dic això perquè, quan vaig captar aquesta imatge de l'estadi olímpic de Montjuïc, cap a mitjan dècada dels vuitanta, el que estava pensant és per on devia entrar el president Companys quan anava a encapçalar alguna cerimònia en aquest recinte. Puc dir que sentia veus que deien: "Obrin pas al president Companys", i que la gent no dubtava en deixar-li un gran pasadís. Ves per on, al cap d'uns anys l'Ajuntament de Barcelona decidí batejar-lo amb el nom d'en Companys. Es pot dir que l'estadi ja no és el mateix, pel fet que va ser restaurat. Jo ja ho sabia que el restaurarien, i per això m'interessava tenir-ne un record de com es trobava abans de les obres.

En captar una imatge d'aquestes característiques, d'un edifici molt gran es preferible agafar-ne un detall, i que no hi hagi ombres, que donarien un contrast excessiu. De qui es veu gairebé tot, inclús la teulada ben desbaratada. Tenir paciència en observar la solera d'aquest estadi és fonamental a l'hora de fotografiar-lo.

Mai no sabré per on entrava en Companys.

PUB RESQUILLS ES TRUI DE PORRERES

C/ Pou Florit, 14 - PORRERES

Sebastià Vidal Mas
Foto Vidal - Porreres

Avinguda Bisbe Campins, 22
Telf. 971 64 73 20

CAFÈ NOU

Tapes i Berenars

els dilluns feiners TANCAT

C/. Pou Florit, 79 • Tel. 971 64 75 61
07260 PORRERES

RELATS DELS PARTICIPANTS A LES COLÒNIES A LA VALL D'ARAN (IV)

LA LLEGENDA DELS SET GERMANS

Joan Llull
Mateu Puigrós
Pau Puigrós
Climent Rosselló
Antoni Sastre

Conten que set germans, que vivien a França, havien quedat orfes per culpa de la política.

El seu pare, abans de morir els hi va explicar que per aconseguir la llibertat haurien de seguir un camí, travessant valls fosques i cims coberts de neu arribarien a una pleta, plena de vegetació verda i alegre.

Aquells set infants així ho feren i arribaren al lloc que el seu pare els havia contat. Allà construïren set cabanes, les quals volien ser la unió perfecte amb la natura, les set cabanes representaven els set colors, les set notes de música i els set dies de la setmana. Varen construir les cabanes formant un cercle lligat al cosmos i cada una d'elles tenia un nom: do-dilluns-blanc, re-dimarts-verd, mi-dimecres-blau, ... i així successivament.

Allà tenien tot el que volien, menjar, aigua fresca, caça abundant, l'únic que els hi mancava eren set companyes que els hi podrien donar fills.

Una nit es trobaven tots set al voltant del foc, les muntanyes cobertes de neu semblaven d'argent a la llum de la lluna, el vent suau i gelat semblava dur cançons dolces, harmonioses i misterioses. Ells les escoltaven amb molta d'atenció. Semblava com si la deessa de les neus els digues una dolça melodia:

*baix la neu de la muntanya,
feis per mi una altra cabana,
cantau-me dolces cançons
i jo vos donaré minyons.*

L'endemà, els sets joves començaren una cabana nova que seria la més gran de totes i durant set dies i set nits cantaren, el millor que sabien, cançons de la seva infantesa i d'altres d'inventades. La darrera nit semblava que tot el bosc cantava amb ells. Del cel baixaren set llums que reflectien la seva claror damunt de cada cabana. El vent es va fer càlid i més dolç que una cullerada de mel. Les aigües dels rius s'aturaren i tota la naturalesa semblava esperar.

Els set llums desviaren la seva claror cap a l'interior de les humils cases. Els sets germans s'aixecaren de devora la fogata i cada un entrà dins la seva casa on hi trobaven una garrida donzella vestida de sol i amb uns ulls tant lluents com el més formós dels estels.

Aquella fou una nit de festa, de rialles i d'amor. Nou mesos després aquell

poble s'omplí de crits, rialles i plors d'infants que auguraven un futur pròxim ple d'esperança.

Si algun dia passau per aquest indret i amb el cos afeixugat vos jeis sobre l'herba fresca, encara sentireu com la terra canta la cançó d'amor que aquell vespre cantaren els set joves i les set fades.

**Llorenç
Cerdà
Mora**

VENDA DE BOLETS

Camí de na Bosca, s/n
Tel. 971 647 911
Fax 971 166 555
Mòbils: 619 037 245/6

PORRERES

Venda de Bolets

ESPAIS VERDS

Caterina Gornals Miralles

El nom del grup és "Espais verds" i va sorgir mig rient com a filials, però en mascle, de les "Spice Girls", que en aquella època estaven molt de moda. Actualment elles no funcionen i ells sí, cosa que segons manifesten els ajuda a tenir més actuacions, perquè no els trepitgen el terreny!

Els components del grup són en Bernat Bauçà, saliner i té 38 anys. Toca els teclats i a més canta com els àngels! En Tòfol Font, toca la bateria i té 37 anys. En Joan Matas és l'encarregat de preparar els temes, fa veus, en canta alguna i a més toca el baix elèctric. Té 38 anys. I en Tomeu Barceló, que canta i de tant en tant, si ho demana el públic, fa sonar alguna cançó amb la trompeta. Va néixer l'any 1970. A la formació inicial el teclista era en Ferran Vaquer, però llavors per motius personals ho va haver de deixar i el va substituir en Bernat Bauçà. Tots tenen altres feines, ja que, com diu en Tomeu, desgraciadament avui no es pot viure solament de la música.

El grup va sorgir un any per les festes de Sant Roc, ja que els músics porre-

rencs, cada any per aquestes festes, festa pagesa... es reunien per participar a les vetlades musicals, i després no tornaven a fer res junts fins les pròximes festes. L'any 1998 varen decidir donar continuïtat i treballar de manera més seriosa. La cosa va funcionar i la veritat és que continua funcionant bastant bé.

Bàsicament fan temes d'actualitat, sempre versions. Això és el que avui per avui el públic els demana i els va molt bé. Expliquen que no toquen més cançons de cap grup concret. Fan un poc de tot i en funció del que va sortint nou, i s'adapten a les necessitats del

públic que és el que més exigeix i el que mana. Comenten també que no canten cançons compostes per ells mateixos. Algunes lletres sí que de vegades les han traduïdes al català, però d'una forma molt particular i sense respectar massa o gens la lletra original. Així i tot, solen cantar en castellà, encara que en fan algunes en català i també algunes en anglès.

La seva especialitat són les noces, batejos i comunions. De moment, però, no han funcionat massa, per això diuen que no poden dir exactament que actuïn a la BBC. Quasi sempre solen

Levi's
DIESEL
Avirex
Lee

MANS

L'Almoina, 30 · Tlf. 971 16 84 56
Porreres

ESPORT ESPLAI

Carrer d'en Sala, 7
07260 PORRERES

Tel. 971 16 83 13

actuar a restaurants de l'illa. Actualment també van a verbenes i de poble en poble. Allà on demanen els "Espais verds", allà acudeixen!

Pensen que totes i cadascuna de les actuacions que fan és la més important i la de més rellevància, perquè així és l'única manera de connectar bé amb el públic i de fer-los passar-s'ho bé al mateix temps que ells també disfruten.

Afortunadament tenen moltes actuacions previstes. El calendari d'actuacions d'estiu està pràcticament cobert. Tenen la llista plena de bodes i de verbenes... pensen que, malgrat les contínues previsions negatives, salvaran la temporada!

Els vaig demanar on assagen i quantes hores setmanals, i la resposta va ser: "Assajar, això què és? Idò mira, en Joan s'encarrega de preparar els temes i ens els passa per correu electrònic. Cada un es prepara la seva part i el dissabte de les noces, si ens sobren 25 o 30 minuts abans d'arribar els primers convidats, la muntam i la deixam llesta per interpretar el vespre. Les primeres vegades, per ventura, no surt massa bé, però a mesura que la vas fent, s'arregla!"

A part de la seva feina i tocar amb el grup, fan altres activitats relacionades amb la música. En Tòfol, per exemple, està

dins la Banda de Música, com tots ja sabeu. En Joan no deixa mai la música perquè no pot viure sense ella. En Bernat manté paral·lel un duet amb la seva dona per treballar als hotels durant l'estiu, i en Tomeu està a la Banda de Música d'Alcúdia i a l'Escola Municipal de Música de Manacor.

Anècdotes n'hi han passades moltes i molt curioses, i diuen que no acabarien mai! Una de sonada va ser el juliol de 2002, que van haver de sopar dins els vestuaris d'una pista de tennis a un xalet a Porto Cristo. Va fer una barrumbada d'aigua tan forta que van haver de tocar baix d'un porxo, molt estrets i amb els convidats damunt. Els convidats es van repartir per l'interior del xalet, n'hi va haver que soparen dins el bany... Els nuvis s'han fet molt amics seus i estan molt agraïts per la capacitat de reacció que van demostrar.

Per acabar, els vaig convidar a afegir alguna cosa i em van dir: "No volem cansar massa els lectors i lectores, però et donam les gràcies per la teva iniciativa de pensar amb els "Espais Verds" a l'hora de fer aquesta entrevista i també molt especialment volem donar les gràcies al poble de Porreres que ens han volgut incloure sempre en tots els actes festius de la vila. Gràcies a tots!"

CLÍNICA DEL PEU

Sion Lladó Vidal

Podòleg

Col·legiat núm. 23

DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT
DE LES AFECCIONS DEL PEU

ESTUDIS DE LA MARXA

PODOLOGIA INFANTIL

PLANTILLES I PRÒTESIS

PODOLOGIA ESPORTIVA

PEU DIABÈTIC

CIRURGIA UNGUEAL

HORES CONCERTADES

Ronda Catalunya, 56, 1r - Tel. 971 160 096

07630 CAMPOS

clinicadelpeu@hotmail.com

Tel. 971 64 74 95 PORRERES

C/ L'Almoina, 19 Tel. 971 16 82 76
07260 PORRERES Tel. Part. 971 64 74 21

VOLEIBOL

Antoni Gornals i Pep Mas

Un any més, el col·legi Verge de Monti-sion torna a estar d'enhorabona pels magnífics resultats aconseguits pels seus jugadors i jugadores a les finals del campionat de Mallorca de voleibol.

Els 6 equips que participaren a les diferents lliguetes de classificació que es disputaren al llarg del curs escolar aconseguiren classificar-se i accedir a les finals que se celebraren dia 10 de maig al polisportiu de Sant Ferran de Palma.

L'èxit va ser rotund, com en anys anteriors, ja que 5 equips es proclamaren campions de Mallorca de la seva categoria i l'altre equip va quedar classificat en tercera posició. Una vegada més, per tant, els jugadors i jugadores del col·legi Verge de Monti-sion demostraren el seu alt nivell de competició, encara que els equips rivals no els ho posaren gens fàcil.

Els 6 equips que disputaren les finals amb les corresponents classificacions resumides varen ser:

Equip cadet femení

ALEVÍ MASCULÍ

- 1r classificat: Verge de Monti-sion
- 2n classificat: N. S. Esperança
- 3r classificat: Corpus Christi

ALEVÍ FEMENÍ

- 1r classificat: N. S. Esperança
- 2n classificat: Artà
- 3r classificat: Verge de Monti-sion

- 4t classificat: Bunyola
- 5è classificat: Esporles
- 6è classificat: C. V. Inca

INFANTIL MASCULÍ

- 1r classificat: Verge de Monti-sion
- 2n classificat: Pedro Poveda
- 3r classificat: I.E.S. Bendinat

INFANTIL FEMENÍ

- 1r classificat: Verge de Monti-sion
- 2n classificat: Pedro Poveda
- 3r classificat: I.E.S. Bendinat

CADET MASCULÍ

- 1r classificat: Verge de Monti-sion
- 2n classificat: I.E.S. Bendinat
- 3r classificat: Pedro Poveda

CADET FEMENÍ

- 1r classificat: Verge de Monti-sion
- 2n classificat: I.E.S. Bendinat
- 3r classificat: Sant Alfons
- 4t classificat: Madre Alberta

Equips del col·legi Verge de Monti-sion que participaren a les finals de Mallorca

PORRERENCS I PORRERENQUES A LA FINAL DE LA COPA DEL REI

La ciutat d'Elx rebé la visita de més de 15.000 aficionats del Mallorca.

El passat 28 de juny, el Reial Mallorca tornava a disputar una final, en aquest cas la final de la Copa del Rei, i per aquest motiu una cinquantena de socis

i simpatitzants de la Peña Mallorquinista Lluís Sitjar de Porreres es traslladaren a Elx per ser testimonis de la victòria (a la tercera va la vençuda) de l'equip vermelló.

L'Estadi Martínez Valero s'omplí de gom a gom de mallorquinistes lluint la

bandera i la samarreta vermella per animar al Mallorca. El partit en si va ser típic d'una final, imprecís i carregat de nervis al principi, i un final on es va imposar la superioritat física i tècnica del Reial Mallorca enfront de l'entusiasme del Rto de Huelva.

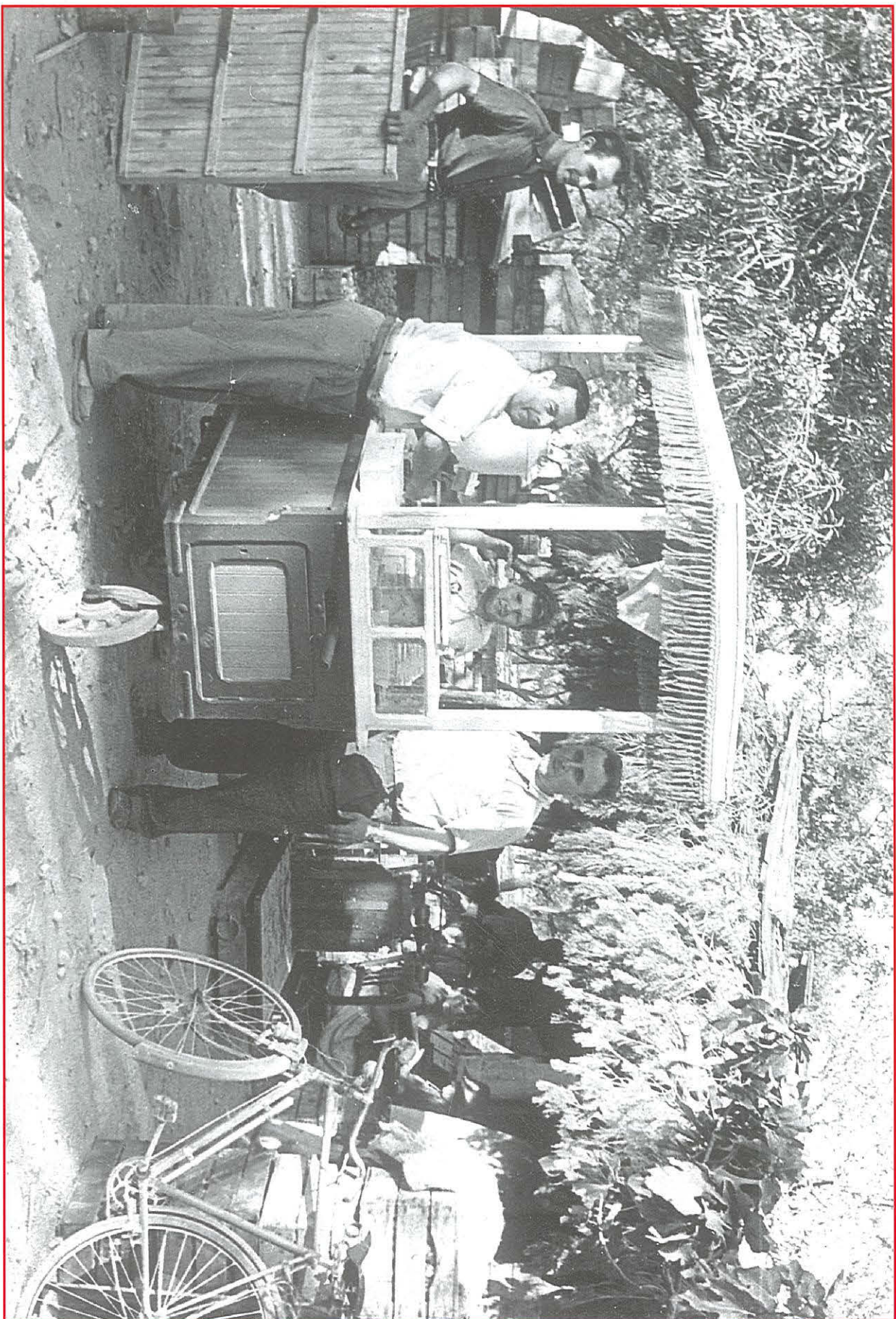
El resultat fou de 3 a 0 pel Mallorca, amb un gol de Pandiani de penal, i dos gols de traca i mocador del camerunès Eto'o.

Al final del partit, i quan el capità del Mallorca Miquel Àngel Nadal va recollir el trofeu, l'Estadi Alacantí es va convertir en una festa mallorquinista.

La penya Mallorquinista Lluís Sitjar de Porreres no va voler perdre l'oportunitat de festejar el triomf i de tenir ben a prop la copa. Per això el passat 24 de juliol va organitzar una gran festa-sopar a la Plaça de la Vila, amb una paella popular per a unes 250 persones, i amb música a càrrec de l'Orquestra "Mallorqueta".

Endavant i que no sia la darrera !

Estampa estiuenca amb l'amo en Vicenç *el friguero* a un sequer de Porreres. Dia 10 de juliol de 1955. *Col·lecció particular*.

Nota: Si reconeixeu alguna de les persones de la fotografia us agrairíem que ho comunicquéssiu a algun membre del Consell de Redacció de la revista.